

Cadru metodologic privind mentoratul



Elaborarea Cadrului metodologic privind mentoratul a fost încredințată **Child to Child**¹ în luna aprilie 2019.

Rezultatul a fost revizuit independent în luna februarie 2021, în consultare cu partenerii din cadrul proiectului, de către **Madeeha Ansari** și **Jetske van Dijk**, care au făcut parte din echipa inițială.

Consultanții doresc să îi mulțumească lui Isabel Turner pentru îndrumările suplimentare privind procesul de revizuire participativă.

Conținutul acestui document reprezintă strict opiniile autorilor și este responsabilitatea exclusivă a acestora. Comisia Europeană nu își asumă nicio responsabilitate pentru utilizarea informațiilor pe care le conține.

© Imagine copertă: Slovene Philantropy

¹ Mai multe informații sunt disponibile la: www.childtochild.org.uk

Cuprins

Lista acronimelor.....	4
1. Introducere	5
1.1 Proiectul MINT - Componenta de mentorat	6
1.2 Cum se utilizează acest ghid	7
1.3 Ce este mentoratul?	9
2. Proiectarea programului	14
2.1 Protecția	14
2.2. Stabilirea parametrilor programului	14
2.2. Selecția și recrutarea mentorilor și beneficiarilor	17
2.3. Sesiunile de formare a mentorilor	22
2.4. Repartizarea mentorilor și beneficiarilor	28
3. Mentoratul în practică	31
3.1 Ședințele de mentorat	31
3.2 Activități individuale și de grup	37
3.3 Sugestii de activități.....	38
3.4 Supraveghere și monitorizare.....	42
3.5 Trecerea la mediul digital.....	46
4. Considerații generale	50
4.1 Participarea copiilor - o abordare bazată pe drepturi	50
4.2 Depășirea barierelor culturale și lingvistice.....	54
4.3 Asigurarea echilibrului de gen și a echității	58
5. Mentorat pentru integrare - Impactul asupra comunității	62
Anexa 1 - Teoria schimbării în cadrul proiectului MINT.....	63
Anexa 2 - Link-uri utile	65
Cadrele orientative și surse utile de sprijin	65
Resurse pe tema protecției:.....	65
Participarea copiilor	65
Activități de formare a mentorilor	66
Surse de activitate pentru interacțiunile mentor/beneficiar	66
Monitorizare, evaluare și învățare	66
Exemple de activități de tip advocacy	66
Exemple de jocuri.....	67
Anexa 3 – Modele de formulare.....	70
Formularul de consimțământ al părintelui / tutorelui.....	70
Model de fișă a postului pentru mentori	72
Acord de confidențialitate pentru mentori	73
Formular de consimțământ pentru fotografii	74
Acordul mentor-beneficiar	75

Lista acronimelor

MINT	Mentorat pentru integrare (pentru copiii afectați de migrație)
RTT	Resortisant al unei țări terțe
TDH	Terre des Hommes
CTAM	Copii și tineri afectați de migrație
CtC	Child to Child
UE	Uniunea Europeană
FGD	Discuții de tip focus-grup
IPC	Interviuri cu persoane cheie
OI	Organizații Internaționale

1. Introducere

Prezentul Cadru metodologic privind mentoratul a fost elaborat în cadrul proiectului Mentorat pentru integrare (a copiilor resortisanți ai țărilor terțe afectați de migrație) - MINT, co-finanțat prin Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare (FAMI) al Uniunii Europene.

Proiectul MINT se fundamentează pe teoria Terre des Hommes privind schimbarea pentru programul său Copii și tineri în migrație, și pe strategiile și prioritățile partenerilor din cadrul proiectului MINT (Teoria schimbării în cadrul proiectului MINT este prezentată în Anexa 1).

Proiectul MINT: Sinteza acțiunii

Recunoscând prezența crescândă a copiilor în rândul migranților resortisanți ai unor țări terțe (RTT) și refugiaților, necesitatea ca Uniunea Europeană (UE) și statele membre ale acesteia (SM) să implementeze măsuri efective de integrare și provocările cu care se confruntă statele membre din Europa Centrală în îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul UE, obiectivul general al proiectului MINT constă în integrarea cu succes a 120 de copii și tineri RTT în România, Polonia, Republica Cehă și Slovenia, sprijinind astfel mult mai mulți copii să beneficieze de capacitatea sporită de integrare a factorilor interesați în alte SM UE, grație pilotării și replicării unei intervenții inovative, conduse de copii și tineri.

Beneficiarul proiectului a fost Terre des hommes (Tdh) Ungaria, având ca parteneri Organisation for Aid to Refugees (CZ), Terre des hommes România (RO), Slovenska filantropija (SLO) și Fundacja Ocalenie (PL). Proiectul a fost sprijinit de entități care au inclus principalele autorități și rețele în domeniu, la nivel național și internațional.

Proiectul a fost conceput pentru a promova includerea copiilor RTT în viața socială, culturală și politică a societăților-gazdă, precum și în educație, prin mentorat; cursuri online de studiere a limbilor străine și introducere în cultură; acțiuni de sensibilizare și de tip *advocacy* inițiate de copii privind realitățile vieții pe care o trăiesc aceștia și beneficiile substanțiale pentru societățile-gazdă.

Principalele rezultate includ un cadru metodologic care cuprinde îndrumări privind mentoratul care pot fi replicate, completate de ghiduri privind acțiuni de sensibilizare și de tip *advocacy* conduse de copii, instrumente e-learning de integrare adaptate pentru copii și evenimente naționale și internaționale de *advocacy* sprijinite de materiale video realizate la inițiativa copiilor.

Beneficiari: Copiii RTT; tinerii UE; comunitățile-gazdă; autoritățile locale și naționale; ONG-uri și OI; agenții UE.

S-a vizat asigurarea egalității de gen și a integrării drepturilor copiilor prin participarea copiilor, ocrotirea copiilor, măsuri proactive de a ajunge la copiii marginalizați, dezagregarea datelor în funcție de vârstă și gen.

Proiectul s-a derulat în intervalul ianuarie 2019 - februarie 2021.

Proiectul MINT a fost un program de învățare și inovare prin acțiune. Prima iterație a Cadrului metodologic privind mentoratul a avut rolul de a documenta componenta de mentorat a programului și a fost pusă în aplicare de partenerii din cadrul proiectului MINT. Partenerii din cadrul proiectului au fost încurajați să experimenteze și să aplice măsurile care funcționează cel mai bine, în funcție de particularitățile situațiilor și comunităților

respective - și să își împărtășească reflecțiile privind cele învățate din această acțiune pentru a contribui astfel la produsul final, o metodologie eficace și inovativă privind mentoratul. **Unul dintre rezultatele importante ale proiectului MINT a constat într-un model contextualizat, adaptat și testat.** Acest Cadru final prezintă liniile directoare derivate din documente deja existente și bune practici recunoscute și este documentat de experiența implementării.² Procesul de revizuire a Cadrului a inclus o analiză a documentelor proiectului, precum rapoartele intermediare și cel final; interviuri cu principalele categorii de factori interesați și un seminar colaborativ cu partenerii din cadrul proiectului.

Prezentul Cadru actualizat reprezintă o resursă utilă pentru orice organizație care instituie un program de mentorat ce vizează îmbunătățirea integrării copiilor migranți.

1.1 Proiectul MINT - Componenta de mentorat

În prezent, asistăm pe întreg mapamondul la un număr fără precedent de persoane în mișcare. Migranții se pot confrunta cu nenumărate riscuri înainte, în timpul și în urma parcursului lor - în special copiii. Este descurajator să trebuiască să te adaptezi la o țară nouă după ce te-ai confruntat cu trauma violenței sau strămutării - sau dacă ți-e dor de casă, te simți singur și speriat. Recunoscând aceste nevoi și provocări, proiectul MINT își propune să contribuie la integrarea cu succes în UE a copiilor resortisanți ai unor țări terțe (RTT), capacitându-i să se adapteze în țările-gazdă și să își atingă întregul potențial.



Fotografie de grup TdH România

² Procesul de revizuire a Cadrului a inclus o analiză a documentelor proiectului, precum rapoartele intermediare și cel final; interviuri cu principalele categorii de factori interesați și un seminar colaborativ cu partenerii din cadrul proiectului.

Mentoratul s-a dovedit o modalitate eficace de a face schimb de cunoștințe, de a dezvolta abilitățile sociale și emoționale ale copiilor, de a promova integrarea, oferind tinerilor instrumentele și sprijinul de care au nevoie printr-un program structurat. La nivel mondial, există mai multe tipuri de mentorat, precum proiectul Fratele mai mare, sora mai mare din SUA; un element comun al acestora este că s-a demonstrat că sunt benefice atât pentru discipoli (beneficiari)³, cât și pentru mentori. Pe parcursul proiectului MINT, copiii recent sosiți au fost sprijiniți de tineri voluntari, în scopul de a li se oferi ajutor, sfaturi, prietenie, pentru a ușura procesul integrării.

Programul de mentorat s-a derulat pe parcursul a două cicluri cu durata de 9 luni, prin intermediul cărora au fost sprijiniți peste 130 de copii RTT în comunitățile-gazdă locale (cel puțin 30 în fiecare țară, aproximativ 15 în fiecare ciclu). Programul a inclus întâlniri individuale între copii și mentori, activități de grup în interior și activități culturale și recreative în aer liber.

Această activitate a fost ghidată de șase principii interdependente, care se potențează reciproc, ce decurg atât din angajamentele asumate în cadrul proiectului MINT, cât și din bune practici recunoscute în activitatea cu copii vulnerabili:

1. Fundamentarea pe drepturile copiilor
2. Participarea copiilor
3. Nediscriminarea
4. Interesul superior al copilului
5. Respectul și valorificarea punctelor forte
6. Să nu faci rău

1.2 Cum se utilizează acest ghid

Prezentul cadru metodologic a fost utilizat pentru implementarea programului de mentorat în timpul proiectului inițial MINT și a fost ulterior revizuit în baza experienței practice a partenerilor. Cadrul oferă sugestii generale privind conținutul, care urmează să fie valorificate de viitoarele entități de implementare, în funcție de obiectivele programelor lor de mentorat. Însă atunci când punem în aplicare cadrul este important să adaptăm activitățile în funcție de realitățile locale, precum și de caracteristicile individuale ale copiilor și tinerilor voluntari.

Principalele obiective ale documentului de față sunt:

- Asigurarea unei foi de parcurs pentru organizațiile de implementare pentru a proiecta un program eficient de mentorat, în special pentru integrarea copiilor RTT.
- Evidențierea bunelor practici și a principalelor considerații globale.
- Asigurarea unei baze pentru elaborarea de instrumente și resurse suplimentare care vor fi utilizate în implementarea programului.

Mesaje esențiale

- Mentoratul în contextul MINT reunește un copil RTT recent sosit și un tânăr voluntar din țara-gazdă pentru a facilita integrarea cu succes.

³ Mentee în limba engleză

- Organizațiile de implementare trebuie să înceapă prin definirea parametrilor programului de țară, inclusiv cine vor fi mentorii și discipolii/beneficiarii, în funcție de ce vor să realizeze.
- Documentarea și schimbul de informații constituie un element esențial, mai ales dacă există mai mulți parteneri de proiect.
- Este important să înțelegeți rolul unui mentor și ce trebuie să facă acesta. Mentorii nu sunt părinți, profesori sau psihologi de carieră și nu se pune problema de a-i înlocui pe aceștia.
- Protecția constituie un factor care trebuie inclus în toate etapele de proiectare și implementare - și, dincolo de angajamentele asumate prin semnarea unor documente, trebuie să includă atât copiii și tinerii, cât și familiile acestora.
- Verificările periodice și mecanismele de sprijin pentru mentori sunt esențiale pentru un program de succes.
- Sensibilitatea culturală, sensibilitatea la dimensiunea de gen și participarea sunt considerente de ordin general pentru fiecare etapă de proiectare și implementare a programului.

Documentul de față cuprinde patru secțiuni principale:

1. **Introducere: prezentarea cadrului general al proiectului inițial și introducerea conceptului de mentorat.**
2. **Proiectarea programului:** această secțiune prezintă îndrumări și bune practici care trebuie luate în considerare de la bun început, pentru a proiecta un program de mentorat de succes.
3. **Mentoratul în practică:** cuprinde îndrumări cu privire la modul de desfășurare a ședințelor de mentorat, exemple de activități și menționează resurse utile pentru partenerii din cadrul proiectului.
4. **Considerații de ordin general:** aspecte generale, cum ar fi asigurarea participării eficiente a copiilor, depășirea barierelor culturale și lingvistice și asigurarea egalității.



Punctele de **acțiune și de reflecție** pentru organizațiile de implementare sunt evidențiate în casete portocalii



Notele din practică și experiența de implementare MINT sunt evidențiate în casete gri

Notă privind Comunitățile de practică

Proiectul MINT a reunit mai multe organizații care activează în sectorul migrației, creând astfel o comunitate de practică. Termenul de comunitate de practică a fost definit inițial ca „un grup de persoane care se implică în mod colectiv în activități de învățare într-un domeniu de interes comun”.⁴ Practicieni cu diferite niveluri de experiență colaborează în vederea atingerii unui scop comun (în cazul programului MINT, elaborarea unei abordări eficiente și inovative pentru a sprijini integrarea copiilor RTT prin mentorat), pentru a face

⁴ Wenger, E. (1998). Communities of practice: Learning, meaning and identity.

schimb de idei, bune practici și a se sprijini reciproc. **Acționând ca parteneri într-un proces de învățare, membrii comunității au ca scop principal schimbul de cunoștințe.** Se acumulează astfel cunoștințe prețioase și se dobândesc altele noi, pe care membrii comunității le pot folosi în propriul domeniu.

Cercetările indică trei dimensiuni importante ale comunităților de practică:

- Scop - țelurile comunității, așa cum sunt acestea înțelese de membrii săi.
- Funcție - membrii sunt implicați în proiecte sau activități asociate.
- Rezultat - resurse publicate și nepublicate, evenimente și discuții create, derulate sau sprijinite de membrii comunității.

Comunități de practică:

- Încurajează schimbul de cunoștințe.
- Oferă membrilor o platformă de relaționare pentru a face schimb de cunoștințe, informații și experiență.
- Oferă o platformă pentru a transpune cunoștințele și cercetările în practică.
- Combină cunoștințele și experiența practicienilor cu informații publicate pentru a sprijini practicile bazate pe dovezi.
- Sunt receptive atât la cunoștințele explicite (publicate) - articole, rapoarte, website-uri și ghiduri, cât și la cele tacite (personale) dobândite prin experiență și reflecție.
- Transfer și dezvoltare de bune practici.
- Încurajează dezvoltarea personală și profesională.



Notă din practică: Programul MINT a creat o comunitate de practică în care partenerii din cadrul proiectului au făcut schimb de cunoștințe pe tot parcursul etapelor de proiectare, implementare și evaluare. Au avut loc reuniuni lunare în cadrul cărora partenerii au putut discuta experiențele din timpul implementării, precum și dificultățile care au fost evidențiate în etapa de evaluare, la jumătatea perioadei de implementare.

1.3 Ce este mentoratul?

Mentoratul este un proces în cadrul căruia o persoană competentă oferă îndrumare, sprijin și sfaturi pentru a încuraja o altă persoană să își dezvolte competențele și să fie mai bine dotată cu deprinderi de viață, pentru rezultate mai bune. Într-un program precum MINT, mentorii creează un mediu favorizant în care sunt implementate activități adecvate pentru a încuraja discipolii/beneficiarii să aplice gândirea critică, să își dezvolte auto-eficacitatea și să își îmbunătățească abilitățile sociale. Acest lucru îi va ajuta pe discipoli/beneficiari să își îmbunătățească percepția de sine, modul de stabilire a obiectivelor și îi va ajuta să își înțeleagă și să își dezvolte propriul potențial. **Mentoratul nu este o soluție pentru toate problemele cu care se confruntă copiii RTT și familiile acestora, însă, atunci când este aplicat corespunzător, poate avea un impact pozitiv asupra bunăstării copilului.**

Factorul cel mai important al unei activități de mentorat reușite este relația personală dintre mentor și beneficiar. Scopul programului de mentorat MINT a constat în îmbunătățirea eficacității acestei relații personale prin susținerea activităților și oportunităților astfel încât copiii RTT să își poată dezvolta abilitățile sociale prin activități de grup, care au promovat în continuare integrarea socială și, de asemenea, au eliminat lacunele în învățare.

Anunțurile pentru mentori pot include sloganuri precum: „Schimbă viața cuiva fiindu-i mentor“ sau „Dacă vezi pe cineva fără zâmbet la purtător... oferă-i unul de-al tău“. Deși astfel de sloganuri au intenții bune, pot crea o imagine greșită privind rolul mentorului. Pentru a ajuta voluntarii să înțeleagă parametrii relației de mentorat și a le da posibilitatea să aibă așteptări realiste cu privire la rolul lor, eliminarea concepțiilor greșite este esențială.

Mentorul:⁵

- Este un prieten loial și un sfătuitor.
- Este facilitator, ghid, coach și model.
- Este cel căruia i se pot încredința îngrijirea și educarea altcuiva.
- Are cunoștințele sau experiența necesare pentru a stimula interesele și dezvoltarea deprinderilor de viață ale altcuiva.
- Este dispus să ofere ceea ce știe fără a se aștepta la reciprocitate sau remunerație.
- Înțelege că mentoratul înseamnă că își oferă voluntar timpul în mod consecvent pentru a oferi cuiva îndrumare și sprijin.
- Înțelege că mentoratul înseamnă dezvoltarea abilităților personale și a capacității de a găsi și păstra un loc de muncă.
- Este receptiv pentru a dezvolta capacitatea discipolului/beneficiarului de rezolvare creativă a problemelor, luare a deciziilor și încredere prin noi oportunități.
- Poate crea o relație puternică cu discipolul/beneficiarul și, la rândul său, poate folosi această relație ca pe un catalizator al schimbărilor pozitive și dezvoltării.

Mentorul nu este:

- **părinte** - nimeni nu poate prelua rolul unui părinte, indiferent cât de dificilă este viața de familie a copilului. Faptul că nu este părinte permite voluntarului să aibă o relație foarte diferită cu tânărul.
- **atoateștiutor** – numai copiii RTT știu cum este să se trezească în fiecare zi în acea casă, să meargă la acea școală, să treacă pe acele străzi sau să facă față realităților vieții lor de zi cu zi. Mentorul care vine cu atitudinea „știu eu mai bine“ riscă să piardă încrederea discipolului sau să ofere sfaturi ineficiente.
- **tutore/profesor** - mentorul se află acolo pentru a oferi resurse și ajutor, însă numai când și în măsura în care discipolul dorește acest lucru.
- **sustinător** – mentorii au un rol important în viața unui copil, însă nu sunt o sursă de sprijin financiar. Mentorii nu trebuie să se simtă obligați să ofere asistență financiară de niciun fel sau să intervină în situații de familie. Dacă li se cere, mentorii pot ajuta la găsirea altor resurse, dar asumarea rolului de sprijin financiar direct poate pune în pericol relația.
- **salvator** – adoptarea atitudinii de salvator creează un dezechilibru de putere și concentrează în mod necorespunzător relația asupra unor țeluri legate de salvare, îmbogățire sau îmbunătățire. La modul ideal, obiectivele sociale și educaționale ale copilului apar prin explorare; pentru un copil, relația pozitivă de mentorat poate fi o inspirație să studieze la universitate sau să identifice un obiectiv de carieră productiv. Pentru altul, poate însemna pur și simplu confortul de a ști că există o persoană de încredere în viața sa, care îi poate oferi sprijin.

⁵ Ambele liste au fost adaptate după: Ace Africa and Child to Child, 'Training Manual – Child welfare mentors', 2012.

Abordări privind mentoratul

Un studiu efectuat în SUA pentru evaluarea programului național *Fratele mai mare - Sora mai mare* a vizat identificarea caracteristicilor care contribuie la crearea, menținerea sau ruperea relației de mentorat. Autorii studiului și-au propus să identifice trăsăturile distincte asociate cu dezvoltarea unor relații pozitive și cu relațiile care s-au încheiat prematur. Au examinat 82 de relații în opt regiuni diferite în care funcționează acest program. Studiul a constatat două diferențe majore în abordările privind mentoratul, care au fost încadrate ca relații de dezvoltare versus relații prescriptive.⁶

Abordarea axată pe dezvoltare: Prietenul necondiționat

- Eforturile inițiale s-au concentrat în primul rând pe crearea unei relații solide cu beneficiarii.
- Punctul central al demersurilor a fost dezvoltarea încrederii.
- Odată ce relația a fost creată, iar beneficiarii au devenit receptivi, mentorii au avansat către alte obiective.
- Au inclus beneficiarii în procesele decizionale.
- Mentorii au fost flexibili.
- Mentorii au fost mulțumiți de proces și de relație.
- Beneficiarii s-au simțit sprijiniți, au dorit să continue relația pe termen lung și au simțit că pot vorbi despre orice cu mentorii lor.

Abordarea prescriptivă: „Mântuitorul“, „Salvatorul“ sau „Reformatorul“

- Eforturile inițiale s-au concentrat pe rezultate.
- Timpul petrecut împreună a însemnat în principal stabilirea unor obiective și eforturi pentru a le realiza.
- Mentorii au avut propriile obiective sau agende, ca priorități.
- Mentorii au fost reticenți la ideea de a-și modifica agenda sau de a-și schimba așteptările de la acea relație.
- Așteptări nerealiste.
- Voiau să își „transforme“ discipolii.
- Se așteptau la un nivel egal de responsabilitate de la beneficiari.
- Atât mentorii, cât și discipolii erau frustrați de relația lor.

Prin urmare, s-a constatat că o abordare axată pe dezvoltare conduce la relații de mentorat mai fructuoase și la rezultate mai bune, atât pentru beneficiar, cât și pentru mentor.

Cercetările privind practicile de mentorat au evidențiat anumiți factori esențiali pentru dezvoltarea unor relații sănătoase între mentori și discipoli:⁷

1. Relația este intervenția

Din nou, mentorii care își rezervă timpul necesar pentru a clădi încredere și a-și cunoaște discipolii sunt capabili să creeze un mediu propice pentru adoptarea unor măsuri pozitive pentru dezvoltarea personală a beneficiarilor. Mentorii de succes se concentrează asupra dezvoltării relației, nu asupra obiectivelor.

2. Asumarea responsabilității pentru relație

⁶ Din: Building Relationships with Youth in Program Settings: A Study of Big Brothers/Big Sisters by Kristine V. Morrow and Melanie B. Styles, May 1995

⁷ “Mentoring Adolescents: What Have We Learned?”, Cynthia L. Sipe, 1998.

Menținerea unei relații, în sine, poate fi dificilă. Menținerea unei relații într-un cadru artificial, cu o persoană care adesea se confruntă cu schimbări majore și tumult interior poate fi mult mai dificilă. Mentorii de succes trebuie să fie consecvenți, perseverenți și demni de încredere. Trebuie să fie capabili să își respecte angajamentul asumat, chiar și atunci când situația devine dificilă.

3. Cu cât relația este mai îndelungată, cu atât impactul este mai mare

Este nevoie de timp și de răbdare pentru a avea încredere, a se familiariza unii cu alții și a crea legături puternice. Având în vedere că acesta este un proces care nu poate fi „accelerat”, cu cât o relație durează mai mult, cu atât este mai probabil ca aceasta să aibă un impact pozitiv în viața beneficiarilor.

Avantajele mentoratului

Avantajele mentoratului nu sunt unilaterale; atât mentorul, cât și discipolii au multe de câștigat din această experiență.

Avantaje pentru mentor:

- Satisfacție personală/profesională
- Recunoaștere din partea colegilor și comunității
- Abilități interpersonale îmbunătățite
- O mai bună înțelegere a problemelor sociale, în general, și a problemelor copiilor, în particular
- Dezvoltarea empatiei
- Cunoștințe despre alte culturi și obiceiuri

Avantajele mentorilor prezentate în raportul final al proiectului MINT au inclus următoarele:

„Mentorii se simt mai siguri pe ei când trebuie să explice lucruri altora (proiect de grup, teme pentru acasă), înțeleg mai bine diversitatea culturală a migranților și refugiaților, se simt mai confortabil la ideea de a-și face prieteni noi, se simt mai încrezători în privința deciziei pe care au luat-o atunci când își ajută prietenii, sunt mai puțin înclinați să evite înfruntarea unor situații stresante și sunt ceva mai puțin anxioși atunci când interacționează cu persoane din medii culturale diferite.“

Avantaje pentru discipol:

- O mai bună experiență a integrării prin acumularea de cunoștințe despre limba, cultura și obiceiurile comunităților-gazdă
- Mai multă stimă de sine și încredere
- Pregătire pentru responsabilități mai mari
- Ocazii de a se distra și de a se bucura de activități sociale, îmbunătățindu-și astfel starea de bine din punct de vedere cultural și emoțional
- Își dezvoltă încrederea ca tânăr în comunitate
- Capătă cunoștințe, abilități și atitudini noi

Avantajele beneficiarilor ca urmare a participării la proiectul MINT au inclus următoarele: interacțiune sporită cu alți copii și capacitatea de a clădi prietenii, stimă de sine crescută, performanță școlară îmbunătățită, o mai bună stăpânire a limbii locale. Fiecare dintre aceste avantaje are corelații pozitive cu celelalte, pentru că

încrederea și stima de sine sporite sunt asociate cu performanța școlară mai bună, ca și abilitățile lingvistice îmbunătățite.

„Este mai deschisă și devine mai încrezătoare. Vreau să aibă încredere că „știi, spui cu voce tare, scrii, te concentrezi, nu te grăbești și nu renunți imediat.“ Cred că renunța foarte repede „Nu știu asta, eu nu pot, nu sunt bună la asta“, vorbea în termeni negativi despre propria persoană. [...] Prin urmare, o încurajez că poate, dacă dedică timp și se concentrează. Și după aceea, este atât de mândră de ea și de încrezătoare.“

(Mentor, Slovenia)

„Se vede că copiilor le place mai mult să meargă la școală decât înainte, au o energie pozitivă, se simt bine. Dacă au nevoie de ajutor la învățat, se duc cu o energie pozitivă și spun: OK, acum trebuie să învățăm.“

(Părinte, Slovenia)

2. Proiectarea programului

Succesul unui program și atingerea obiectivelor sale depind în mare măsură de felul în care a fost proiectat. Secțiunea de față prezintă anumite elemente pe care organizațiile le pot lua în calcul pentru a se asigura că programul lor de mentorat este adecvat scopurilor, amuzant și sigur pentru participanți. Include sfaturi privind protecția; stabilirea parametrilor; recrutarea și repartizarea participanților; și planificarea unei formări eficiente.

2.1 Protecția⁸

Protecția constituie o preocupare prezentă la fiecare nivel al proiectării și implementării programului. În special în cazul unui program în care sunt implicați copii vulnerabili, trebuie identificate cu grijă orice posibile riscuri privind protecția și elaborate strategii de atenuare a riscurilor, de la bun început.

Cu toate că există așteptarea că organizațiile implicate în implementare au instituite politici ferme privind protecția, procesul asigurării siguranței participanților înseamnă mult mai mult decât bifarea unei căsuțe. În afară de politicile de pe hârtie, trebuie să existe coduri de conduită clare și practice, alături de mecanisme prin care să se soluționeze situațiile care generează preocupări. **Atât mentorii, cât și discipolii trebuie să știe care sunt limitele și cui trebuie să se adreseze în cazul în care intervine o problemă.** La rândul său, personalul însărcinat cu protecția trebuie să știe să gestioneze astfel de preocupări.

Nu există soluții universale când este vorba despre protecție. Partenerii din cadrul proiectului MINT au avut cu toții o politică proprie și au fost instruiți și pe tema celei aplicate de Tdh. În practică, au avut abordări ușor diferite, în funcție de contextul specific al fiecăruia și de modul în care au fost implementate programele, de ex., dacă mentorii și discipolii se întâlneau în ședințe individuale sau de grup. Secțiunile ce urmează referitoare la proiectarea și implementarea programului cuprind și bune practici și reflecții privind protecția. Vă rugăm să rețineți că protecția trebuie să fie un factor de luat în calcul pentru toți participanții la orice program - inclusiv pentru mentori.

2.2. Stabilirea parametrilor programului

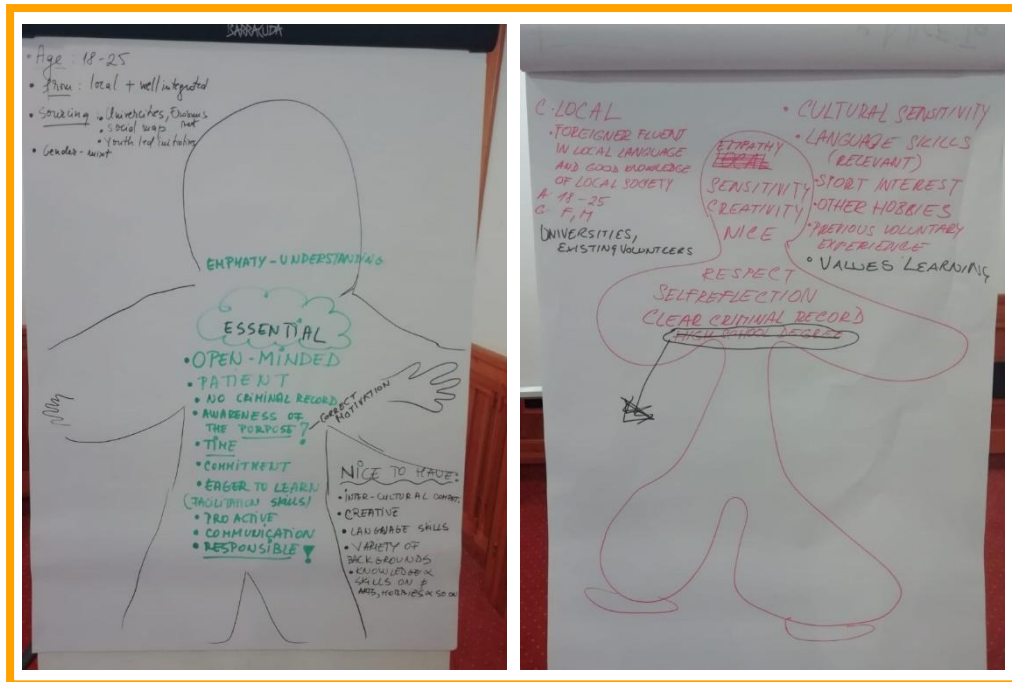
Pentru a proiecta programe de mentorat eficiente, adaptate nevoilor contextului, este important ca parametrii programului să fie definiți de la bun început. Pentru proiectul MINT, acest lucru s-a realizat în timpul întâlnirii inițiale, care a reunit toți partenerii din cadrul proiectului. În cadrul procesului de proiectare, se pot avea în vedere următoarele întrebări:

- **Pe cine doriți să recrutați ca mentori?**
 - Cum va arăta defalcarea mentorilor, în funcție de vârstă și gen?⁹
 - Cum și unde vor fi recrutați?
 - Care va fi contextul etnic - vor proveni în principal din populația-gazdă sau vor fi incluși tineri din comunitățile de migranți?

⁸ *Safeguarding* în engleză

⁹ Alte considerente pot include dizabilitatea, rasa ori sexualitatea. Deși programul trebuie să își propună să fie cât mai inclusiv cu putință, este posibil ca familiile să aibă anumite criterii în ceea ce privește mentorul copiilor lor, de exemplu să fie de același sex. Este posibil ca anumite religii sau culturi să nu tolereze homosexualitatea; organizațiile partenere trebuie să decidă dacă vor să combată astfel de prejudecăți sau dacă acest lucru ar da naștere unor riscuri prea mari pentru mentor și/sau beneficiar.

- Ce abilități de mentorat trebuie să aibă mentorii și cât timp ar trebui să poată acorda programului?



Caracteristicile mentorului, așa cum au fost acestea identificate la întâlnirea inițială din cadrul proiectului

STÂNGA:

Vârsta: 18-25
 din: local + bine integrat
 Surse: Universități, Erasmus
 Harta socială
 Inițiative conduse de tineri
 Gen: ambele

Empatie – înțelegere

- ESENȚIAL
- RECEPTIV
- ARE RĂBDARE
- FĂRĂ CAZIER PENAL
- CONȘTIENȚIZAREA SCOPULUI – MOTIVAȚIA CORECTĂ
- TIMP
- ANGAJAMENT
- DORNIC SĂ ÎNVEȚE (ABILITĂȚI DE FACILITARE)
- PROACTIV
- COMUNICARE
- RESPONSABIL

CE NE-AR PLĂCEA
 COMPETENȚE INTERCULTURALE
 CREATIV
 ABILITĂȚI LINGVISTICE
 VARIETATE DE MEDII
 CUNOȘȚINȚE ȘI ABILITĂȚI ARTISTICE, HOBBY-URI
 ETC.

DREAPTA:

- STRĂIN CARE VORBEȘTE FLUENT LIMBA LOCALĂ ȘI CUNOAȘTE BINE SOCIETATEA LOCALĂ
- V: 18-25
- G: M, F
 UNIVERSITĂȚI, VOLUNTARI EXISTENȚI

EMPATIE
 SENSIBILITATE
 CREATIVITATE
 AMABIL
 RESPECT
 AUTOREFLECȚIE
 FĂRĂ CAZIER PENAL

- SENSIBILITATE CULTURALĂ
- ABILITĂȚI LINGVISTICE (RELEVANTE)
- INTERES PENTRU POVEȘTI
- ALTE HOBBY-URI
- EXPERIENȚĂ DE VOLUNTARIAT VALOROASĂ
- PREȚUIEȘTE ÎNVĂȚAREA

- **Cine sunt discipolii/beneficiarii?**
 - Care sunt caracteristicile copiilor RTT recent sosiți (de ex. vârstă, gen, nivel de cunoaștere a limbii locale, cât timp liber au pentru a se implica în program)?
 - Există anumite subgrupuri în cadrul categoriilor pe care le aveți în vedere (de ex., minori neînsoțiți)?
 - Există constrângeri speciale care nu le-ar permite să se alăture programului (de ex., acordul unui tutore/unei autorități, în cazul minorilor)?
 - Care sunt nevoile acestora (educaționale/fizice/sociale/psihosociale)?
 - Pot fi aceste nevoi soluționate printr-o schemă de mentorat? Există și unele care nu intră în sfera de competență a mentorilor (de ex., depășirea traumelor)?
 - Care sunt punctele forte, deprinderile și comportamentele pozitive ale copiilor RTT, ale familiilor și comunităților acestora?
 - Care sunt barierele și factorii favorizanți pentru integrarea copiilor RTT în activități educaționale (formale sau informale), activități recreative la nivel local și evenimente sociale?

- **Ce aspecte logistice trebuie luate în calcul?**
 - **Loc:** Unde se va desfășura activitatea de mentorat?
 - **Loc:** Este acel loc sigur și adaptat pentru activități cu copiii?
 - **Loc:** Este acest loc accesibil atât pentru mentori, cât și pentru discipoli?
 - **Momentul ales pentru sesiunile de mentorat:** Asigurați-vă că sesiunile sunt programate în funcție de disponibilitate mentorilor și beneficiarilor.
 - **Momentul ales pentru sesiunile de mentorat:** Cât de des ar trebui să se țină sesiunile?
 - **Momentul ales pentru sesiunile de mentorat:** Durata sesiunii trebuie să fie adecvată vârstei, capacităților și nevoilor beneficiarului. Vă rugăm să rețineți că toți copiii au o capacitate de concentrare care diferă, iar acest aspect trebuie avut în vedere atunci când stabiliți durata sesiunilor și pauzele. Copiii care au trecut prin traume pot avea probleme de concentrare.
 - **Momentul ales pentru sesiunile de mentorat:** Pentru a asigura durabilitatea, luați în considerare orice angajamente de natură culturală, religioasă sau socială din calendarul beneficiarului, pentru a reduce la minimum absenteismul sau reprogramările.
 - **Traducere:** Este necesară traducerea interacțiunilor (interpret) sau a materialelor care vor fi folosite?
 - **Resurse:** Care sunt resursele necesare pentru facilitarea sesiunilor de mentorat? Gândiți-vă la resursele materiale, financiare și umane (de ex., adulți cu rol de coordonatori) necesare.
 - **Documentare:** Cine va documenta sesiunile și experiențele beneficiarilor?
 - **Protecție:** Copiii RTT au vulnerabilități specifice categoriei sociale și vulnerabilități individuale, în special copiii nou-sosiți care au fost separați de familiile lor sau sunt neînsoțiți. Gândiți-vă ce măsuri suplimentare de protecție sunt necesare pentru starea lor de bine (acest aspect poate fi abordat în pachetul de formare a mentorului).

- **Care sunt obiectivele globale (la nivel de program, nu individual)?**
 - Sunt acestea diferite în funcție de situațiile din cadrul programului, de ex., achiziții lingvistice, asimilare culturală, rețele de dezvoltare și abilități sociale?
 - De ce este nevoie pentru a atinge aceste obiective?
- **Care sunt rezultatele preconizate?**
 - Ce schimbare va produce programul atât pentru beneficiari, cât și pentru mentori?
 - Programele sunt concepute pentru a influența implicarea economică/socială/civică a participanților?
 - Cum vor completa discipolii și mentorii acțiunile de sensibilizare inițiate de copii care pledează pentru o coeziune socială sporită?
 - Luați în considerare modul în care activitățile de mentorat se vor corela cu învățarea limbii locale și sensibilizarea față de normele socioculturale locale.

Factori ai succesului care trebuie luați în considerare

Există o serie de factori care vor contribui la o relație de succes între mentor și beneficiar:

- Înțelegerea participării și a modului în care se aplică relației mentor-beneficiar.
- Îndrumări clare privind rolurile și responsabilitățile ambelor părți.
- Înțelegere comună a naturii și tipului de sprijin.
- Angajament față de principiile și valorile schemei de mentorat.
- Luarea în considerare a abilităților (și a disponibilității de a le dezvolta) și a atitudinilor mentorului și discipolului/beneficiarului.
- Beneficiarul și mentorul sunt capabili să își identifice limitele și să comunice despre ele.
- Comunicare clară și transparentă în ambele direcții.

Comunicarea clară este piatra de temelie pe care se sprijină toți ceilalți factori.

Relația se poate dezvolta prin dialog constructiv și empatic, permițând ambelor părți să-și expună ideile, să intre în discuții în mod democratic și să continue să dezvolte încrederea în relația lor.¹⁰

Este imperativ să înțelegem că succesul unei alocări mentor-beneficiar depinde de forța relației dintre cei doi. Cercetările au arătat că mentoratul este eficient dacă persoanele care fac obiectul acestui proces consideră că *ele* - nu performanța sau realizările lor - sunt prioritatea numărul unu. După ce un beneficiar se simte susținut și este capabil să construiască o legătură puternică cu mentorul său, atunci și numai atunci, ne putem aștepta la îmbunătățiri precum dezvoltarea abilităților sociale, performanțe școlare sau un comportament ameliorat.

2.2. Selecția și recrutarea mentorilor și discipolilor

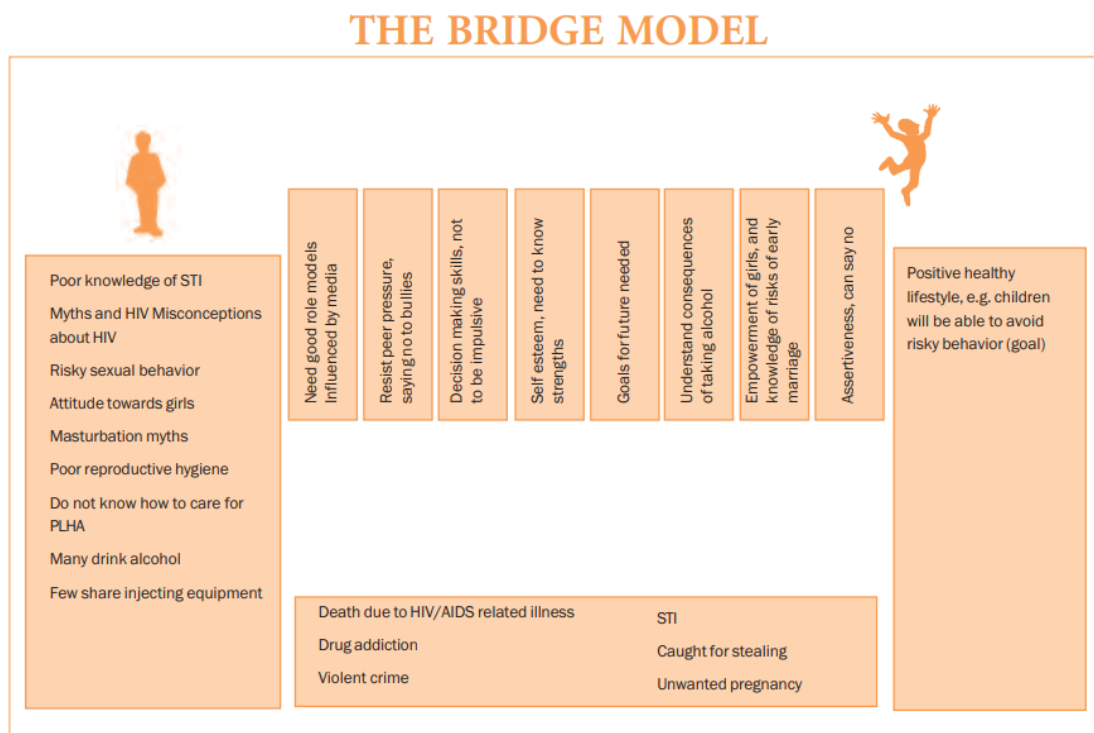
În prima fază a procesului de recrutare trebuie să identificați cine vor fi mentorii și beneficiarii.

1. **Înțelegerea nevoilor.** Este crucial să înțelegem mai profund barierele și factorii favorizanți pentru incluziunea copiilor RTT în țările-gazdă. Acest lucru nu trebuie să

¹⁰ Există multe resurse bune pentru dezvoltarea abilităților de comunicare disponibile online. Iată câteva linkuri către activități care dezvoltă aceste abilități: <https://nobelcoaching.com/emotional-skills/> and <https://www.mindtools.com/pages/article/team-building-communication.htm>

consume prea mult timp, se poate efectua o colectare rapidă de informații care sprijină procesul de mentorat pentru a asigura că activitățile sunt atractive, eficiente și se străduiesc să atingă obiectivele proiectului. Pot fi utilizate activități simple, cum ar fi discuțiile de tip focus-grup (FGD), studii de caz, interviuri cu persoane cheie (KII), chestionare structurate/semi-structurate sau sondajul de ascultare.

2. **Utilizarea informațiilor.** Din activitatea de colectare de informații, luați în considerare crearea unui **model Punte** utilizând datele pentru a sprijini recrutarea, formarea mentorilor și alegerea activității. Modelul Puntii este un instrument vizual pentru clarificarea barierelor, obiectivelor și acțiunilor necesare pentru a obține rezultatul dorit. Redăm mai jos un exemplu de model Punte preluat dintr-un set de instrumente pentru deprinderile de viață care ilustrează - pe un mal al „râului” convingerile și cunoștințele dăunătoare pe care le au copiii despre HIV; pe celălalt mal - stilul de viață pozitiv pe care programul dorește să îl realizeze; râul simbolizând toate pericolele cu care se confruntă copiii; și, în sfârșit, buștenii/puntea - pașii necesari pentru schimbarea socială.



MODELUL PUNȚII

<p>Cunoștințe deficitare Mitur și concepții greșite despre HIV Comportament sexual riscant Atitudinea față de fete Mituri despre masturbare Igienă reproductivă deficitară Nu știu cum să îngrijească o persoană PAHS Mulți consumă alcool</p>	<p>Este nevoie de modele influențate de mass-media Rezistență față de presiune anturajului, să poți spune nu celor agresivi Abilități decizionale, să nu reacționezi impulsiv Stimă de sine, trebuie să îți cunoști punctele forte Este nevoie de obiective pentru viitor</p>	<p>Decese în urma unor boli asociate HIV/SIDA Dependență de droguri Infrațiuni cu violență STI Prins furând Sarcină nedorită</p>	<p>Un stil de viață pozitiv, sănătos, de ex., copiii vor putea evita comportamentele riscante (obiectiv)</p>
--	---	--	--

Unii folosesc în comun instrumentarul de injectare	Înțelegerea consecințelor consumului de alcool Capacitatea fetelor și cunoașterea riscurilor căsătoriilor la vârste fragede Asertivitate, capacitatea de a spune nu		
--	---	--	--

Modelul Punții

În cadrul unui proiect de mentorat pentru integrare, modelul Punții poate fi folosit pentru a clarifica barierele în calea includerii sociale cu care se confruntă copiii RTT (inclusiv propriile cunoștințe, convingeri și atitudini), comportamentul de dorit pentru a atinge obiectivele includerii, pericolele cu care se confruntă copiii RTT și, esențial, pașii/abilitățile/comportamentele care vor fi abordate în cadrul programului de mentorat.

Odată ce se cunosc informații suplimentare cu privire la nevoile și grupurile copiilor RTT pe care își propune proiectul să îi implice, pot avea loc discuții pentru a stabili dacă vor fi vizate anumite grupuri sociale fie de mentori, fie de beneficiari. Aceste discuții pot fi organizate la începutul procesului de recrutare sau atunci când este identificat un decalaj, după recrutarea mentorilor voluntari și a copiilor RTT.

Recrutarea copiilor RTT recent sosiți

O metodă utilă pentru procesul de identificare a discipolilor/beneficiarilor este efectuarea unui exercițiu de sondare, cum este cel prezentat mai jos (informațiile din tabel au fost puse la dispoziție de partenerii proiectului MINT în timpul ședinței inițiale), în care vor fi vizati copiii RTT:

	Slovenia	România	Republica Cehă	Polonia
Vârstă	10-18	10-15	10-18	8-15
Țara de origine	Siria, Irak, Afghanistan, Eritrea, Kosovo, Albania, Bosnia și Herzegovina	Siria, Iran, Irak	Ucraina, Rusia, Afghanistan, Siria, Angola, Irak (include minori neînsoțiți)	Ucraina, Cecenia, Tadjikistan
Statut juridic	Refugiați, migranți economici	Refugiați și migranți economici	Solicitanți de azil, refugiați, migranți economici	Solicitanți de azil, refugiați, migranți economici
Statut socioeconomic	Scăzut/mijlociu	Scăzut/mijlociu	Scăzut/mijlociu	Scăzut
Sosirea în țara-gazdă	În ultimii 5 ani (deși, în situații speciale, se pot include rezidenți pe termen mai lung)	În ultimii 5 ani (deși, în situații speciale, se pot include rezidenți pe termen mai lung)	În ultimii 5 ani (deși, în situații speciale, se pot include rezidenți pe termen mai lung)	În ultimii 5 ani (deși, în situații speciale, se pot include rezidenți pe termen mai lung)

Unde vă veți găsi beneficiarii?	Clienți existenți, școli, trimiteri de la alte ONG-uri	Școli, alte ONG-uri, centre pentru migranți, grupuri WhatsApp	Clienți existenți, unitatea pentru minori neînsoțiți, trimiteri de la alte ONG-uri, reprezentanți ai comunității	Clienți actuali, discuții, școli
--	--	---	--	----------------------------------

Recrutarea mentorilor

Se poate întocmi un tabel asemănător pentru mentori, concentrându-vă asupra caracteristicilor și abilităților pe care le considerați importante. Ați putea adresa întrebări precum:

- Ce vârstă au?
- Ce gen au?
- Care este contextul lor cultural?
- Ce experiență și ce abilități se cer mentorilor?
- Au mai lucrat ca voluntari (cu refugiați)?
- Au mai lucrat cu copii?
- Aveți nevoie de mentori care vorbesc o limbă asemănătoare celei vorbite de beneficiari?



Notă din practică: Partenerii proiectului MINT au recrutat mentori prin intermediul rețelelor de socializare și prin anunțuri publicate pe platformele universitare. Potrivit descrierii proiectului MINT, printre caracteristicile mentorilor recrutați s-au numărat faptul că se simt confortabil cu diversitatea culturală și că le place să-i ajute pe alții. Era mai probabil ca o persoană cu astfel de caracteristici să fie dornică să participe la proiect.

„Sunt foarte fericit că am ocazia să lucrez cu cineva dintr-un mediu cultural complet diferit. Este o experiență care mă îmbogățește profund.“

- Mentor, Polonia

Dacă întâi sunt selectați copiii RTT, o bună practică ar fi implicarea acestora în selectarea mentorilor, dacă timpul o permite. Acest lucru va promova acceptarea programului și participarea copiilor la program. În plus, este posibil ca familiile beneficiarilor să dorească să includă anumite criterii specifice pentru mentori. Deși unele criterii trebuie luate în considerare (de exemplu, sexul participanților care formează o echipă mentor-discipol), **este esențial ca dorințele familiilor să contribuie la procesul decizional, dar să nu îl defînească.** Punctul forte al unui proces de mentorat în scopul sprijinirii integrării este că se lucrează cu oameni ce provin din medii diferite și au experiențe diferite, pentru a învăța unii de la alții. Promovarea unui etos al înțelegerii interculturale și evidențierea valorii diversității sunt esențiale pentru dezvoltarea coeziunii sociale (*secțiunea 2.4 cuprinde mai multe informații privind diferite modalități de alocare a mentorilor și discipolilor*).

Întrucât scopul programului este să încurajeze integrarea, trebuie să se țină seama de contextul etnic al mentorilor. Deși ar putea fi mai ușor pentru beneficiari să interacționeze pozitiv și să creeze o legătură cu mentorii care au un context similar, pe de altă parte, acest lucru le-ar putea reduce expunerea la comunitatea-gază.

Strategii de recrutare

- Lucrați în parteneriat cu refugiați locali, copiii sau agenții de alfabetizare pentru a recruta tineri voluntari care poate au deja experiență, pentru că au mai lucrat cu populația țintă a proiectului de mentorat.
- Recrutați în universități, unele dintre acestea poate au deja scheme prin care promovează activitățile de voluntariat ale studenților.
- Găzduiți întâlniri în cadrul comunității pentru a prezenta obiectivele proiectului și pentru a evalua dacă există persoane interesate să se alăture programului.
- Folosiți platforme pe care tinerii din comunitate le pot accesa cu ușurință. Acestea pot fi platforme online (de exemplu, rețele de socializare sau forumuri de voluntari) sau offline (de exemplu, la biserică sau la supermarketul local).
- Nu subestimați puterea informațiilor transmise „din gură în gură”. Dacă mentorii recrutați se simt apreciați în proiect, vor povesti și colegilor despre experiențele lor.
- Colaborați cu liderii comunității sau cu oamenii de afaceri pentru a transmite informații despre program și despre nevoia de voluntari.

Anexa 2 cuprinde un exemplu de fișă a postului pentru mentori.



Notă din practică: A fost mai ușor să recrutăm femei pentru rolul de mentor decât bărbați. Pentru că unii beneficiari erau la o vârstă la care se simțeau mai confortabil să lucreze cu un mentor de sex masculin, acest lucru s-a dovedit uneori destul de dificil. Prin urmare, este important să ne gândim la echilibrul de gen și să ne adaptăm strategiile de recrutare în consecință.

Protecția și consimțământul în cunoștință de cauză

Pentru a asigura un proces de mentorat etic și sigur, este necesar consimțământul în cunoștință de cauză pentru participarea atât a mentorului, cât și a discipolului/beneficiarului. Obținerea consimțământului în cunoștință de cauză înseamnă mai mult decât simpla semnare a unui formular. Necesită o discuție clară cu participanții și capacitarea acestora, pentru a adresa întrebări suplimentare sau chiar a refuza să participe. O astfel de discuție poate include: explicarea proiectului, orice utilizare a mijloacelor de comunicare în cadrul căreia sunt folosite imagini cu ei sau sunt citați, avantajele și posibilele dificultăți (gestionarea așteptărilor) și stabilirea faptului că se pot retrage din activități în orice etapă, dacă se răzgândesc. Este, de asemenea, important să vă asigurați că obțineți și consimțământul în cunoștință de cauză al părinților sau tutorilor beneficiarului (*Anexa 2 prezintă modele de formulare pentru consimțământ și acord*).

Organizațiile de implementare trebuie să își consulte întotdeauna politicile organizaționale privind protecția și recrutarea voluntarilor și să aibă instituit un cod de conduită¹¹ care trebuie respectat de participanți.

¹¹ Codul de conduită Tdh:

https://www.tdh.ch/sites/default/files/201806_globcodeconduct_v2_en.pdf



Notă din practică: Partenerii din cadrul proiectului MINT s-au asigurat că, în majoritatea cazurilor, părinții au fost implicați îndeaproape în timpul procesului de recrutare a beneficiarilor. Discuțiile cu familia le-au permis părinților să își ajute copiii să înțeleagă programul (inclusiv rezultatele preconizate, limitările și responsabilitățile și limitele participanților). Crearea unei relații puternice cu familiile încă de la bun început a însemnat că părinții au fost mai receptivi la implicarea în activități a copiilor.

„Beneficiara mea mi-a spus că părinții ei îi dau voie să meargă oriunde cu mine. Dar cred că acest lucru se datorează faptului că au încredere în Filantropia (slovenă). Dacă copilul lor este cu cineva de la Filantropia, atunci este în regulă.“

- Mentor, Slovenia

2.3. Sesiunile de formare a mentorilor



Filantropia slovenă a descoperit că sesiunile de formare organizate într-un spațiu extern a ajutat la crearea legăturilor personale și a oferit mentorilor surse de inspirație

Un început bun, atât pentru mentori, cât și pentru beneficiari, este unul dintre factorii definitorii ai întregului program de mentorat. Încrederea este necesară și se dezvoltă de la prima întâlnire între mentor și beneficiar, iar dacă mentorii nu au la dispoziție instrumentele potrivite și nu abordează activitatea într-un mod adecvat, nu vor avea o relație pozitivă și eficientă cu beneficiarii lor.

Proiectul MINT a demonstrat cât de important este să se asigure mentorilor o formare corespunzătoare. Partenerii din cadrul proiectului au raportat că formarea:

- A îmbunătățit implicarea mentorilor în program, deoarece s-au simțit mai apropiați de obiectivele proiectului și de ceilalți mentori.
- I-a ajutat să înțeleagă și să lucreze mai bine cu copiii, în special cu cei cu migranți.
- A capacitat mentorii să-și proiecteze propriile activități de mentorat și le-a sporit auto-eficacitatea.
- A oferit mentorilor instrumente pentru a depăși posibilele dificultăți și i-a capacitat să găsească singuri soluții.

Mentorilor trebuie să li se ofere, de asemenea, materiale/manuale de îndrumare adecvate, cu informații utile despre cum să încurajeze relația mentor/beneficiar. În proiectul MINT, acest cadru a fost utilizat pentru a elabora ghiduri de voluntariat în limbile locale, oferind îndrumări practice și pertinente.

Organizațiile sunt încurajate să își folosească experiența pentru a stabili agenda de formare, așa cum au făcut partenerii din cadrul proiectului MINT. **Tdh România și Filantropia slovenă aveau cunoștințe specifice despre migrație, Ocalenie a avut un psihoterapeut profesionist care a condus o simulare a primei întâlniri mentor-beneficiar; iar OPU a avut lectori externi care au vorbit despre predarea cehei ca a doua limbă.** Prezentăm mai jos exemple de subiecte care pot fi abordate pe parcursul sesiunilor de formare:

- Prezentare generală a drepturilor copilului, susținută de principiile nediscriminării și interesului superior al copilului, în care se evidențiază că toți copiii merită accesul la aceste drepturi de bază.
- Contextul migrației - informații despre realitățile copiilor RTT nou-sosiți, statutul lor juridic, provocările cu care s-au confruntat în țara lor natală și cu care se confruntă în țara-gazdă.
- Sesiune de sensibilizare culturală (personalizată în funcție de țările de origine ale copiilor pe care doriți să îi includeți în program).
- Abordarea bazată pe valori și puncte forte.
- Cum vă susțineți beneficiarii în întocmirea planurilor pentru procesul de mentorat (cum îi susțineți pentru a identifica provocări, obiective și soluții).
- Ce înseamnă un bun mentor? (a se vedea secțiunea de mai jos)
- Ascultare activă și reguli de comunicare eficientă.
- Etica mentoratului (a se vedea secțiunea de mai jos).
- Facilitarea participării.
- Cum creați un acord de mentorat în mod participativ, incluzând limitele care se aplică atât pentru mentor, cât și pentru beneficiar.
- Protecția și importanța confidențialității; ce trebuie făcut atunci când apar probleme grave, cum ar fi abuzul, și la cine să apeleze.
- Managementul întâlnirilor individuale (planificarea activităților, programul, modalitățile de comunicare, rezolvarea posibilelor probleme).
- Cum recunoaștem semnele traumei și instrumente de sprijinire a copiilor traumatizați.

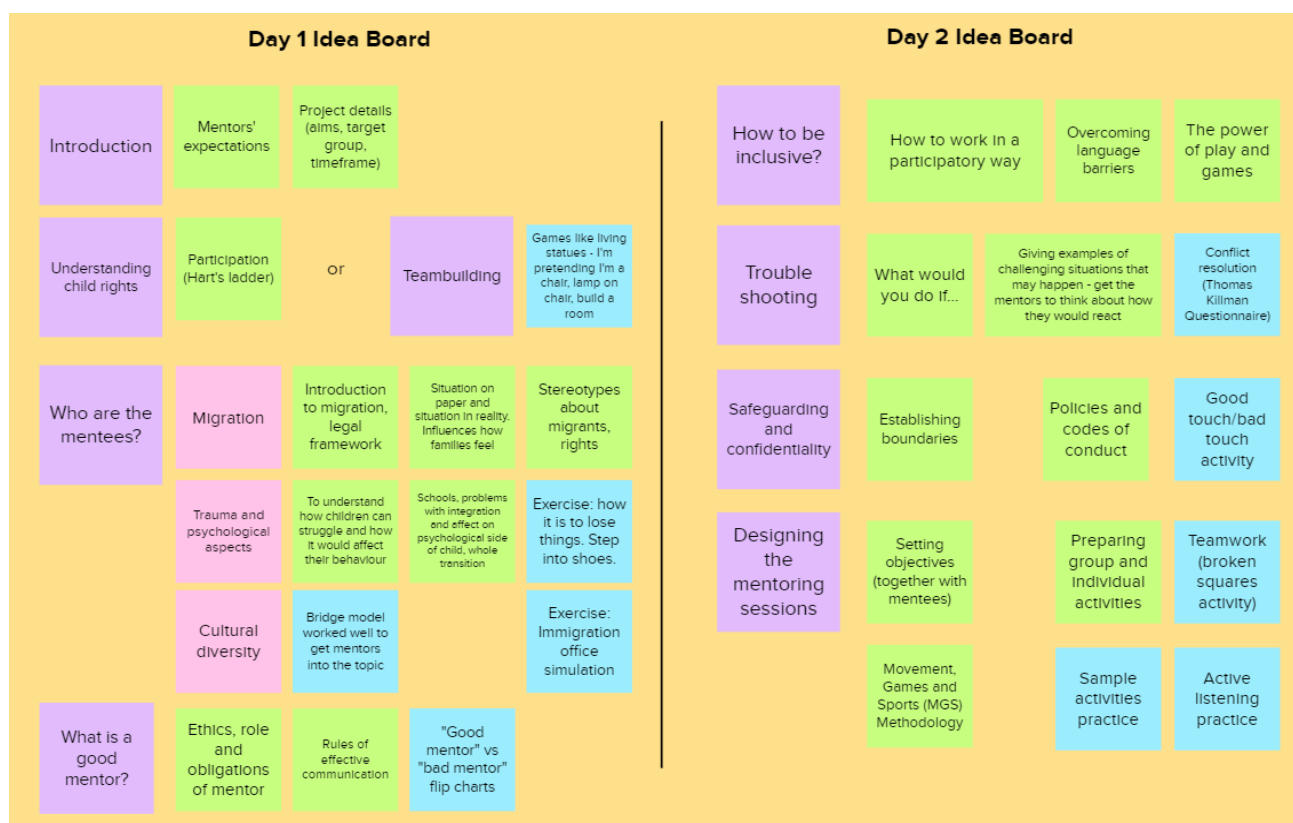
Exemplu de program de formare

Ziua	Tema	Exemple de activități ¹²
Ziua 1 Dimineața	<p>Introducere și „spargerea gheții“</p> <p>Principalele obiective ale programului</p> <p>Înțelegerea drepturilor copilului și participarea copilului (și unde se încadrează programul)</p> <p>Realitățile migrației</p>	<p>Activitate introductivă: Identități false/Roata dublă</p> <p>Dacă este posibil, prezentați drepturile copiilor cu ajutorul unui material video în limba locală (UNICEF și ministerele naționale ale educației oferă adesea astfel de resurse prin YouTube). Acest videoclip poate constitui punctul de pornire pentru o discuție pe tema drepturilor copilului.</p> <p>Puteți invita un lector pentru a explica contextul țării și dificultățile de ordin legislativ</p>
Ziua 1 După-amiaza	<p>Ce înseamnă un bun mentor ?</p> <p><i>Valorificarea valorilor și punctelor forte</i></p> <p><i>Reguli de comunicare eficientă</i></p> <p><i>Facilitarea participării copiilor</i></p> <p>Cine sunt beneficiarii ?</p> <p><i>Dificultăți cu care se confruntă copiii nou-sosiți</i></p> <p><i>Să ne punem în pielea altuia</i></p>	<p>Activitate de tip brainstorming folosind flipchartul:</p> <p>Mentor bun / Mentor slab</p> <p>Activitate de comunicare: Pasiv, Agresiv, Asertiv</p> <p>Activități de simulare – „Las totul în urmă“ sau „Biroul de imigrări“</p>
Ziua 2 Dimineața	<p>Cum să ai o atitudine inclusivă?</p> <p><i>Bariere/factori favorizanți de ordin cultural</i></p> <p><i>Bariere/factori favorizanți de ordin lingvistic</i></p> <p><i>Bariere/factori favorizanți care țin de gen</i></p> <p>Soluționarea dificultăților</p> <p><i>Structuri pentru soluționarea dificultăților</i></p>	<p>Activități de împărtășire a caracteristicilor culturale</p> <p>Activitate de grup: crearea unui model Punte</p> <p>Soluționarea dificultăților - activitate: Cei trei C în luarea deciziilor</p>

¹² Puteți găsi exemple de activități consultând: Life Skills Education Toolkit for Orphans & Vulnerable Children in India, Family Health International (FHI), India Country Office, In Collaboration with the National AIDS Control, Organisation (NACO), With Funding from the United States Agency for International Development (USAID), Sonal Zaveri (2007).

	Protecție și confidențialitate	<p>Chestionarul lui Thomas Kilmann pentru gestionarea conflictelor ¹³</p> <p>Activitate Atingere bună/atingere nepotrivită</p> <p>Brainstorming: confidențialitate și protecție</p> <p>Crearea unei rețele de sprijin pentru mentor</p>
Ziua 2 După-amiaza	<p>Monitorizarea progresului și autoevaluare</p> <p>Exemple de activități practice</p>	<p>Graficul T și Evaluarea H</p> <p>Mișcare, joc și sport (ChildHub)</p>

Pentru procesul de revizuire finală a cadrului, am organizat un atelier participativ pentru a obține feedback de la parteneri pe teme specifice, inclusiv formarea. Această activitate a generat următoarele idei. Cadrul de față prezintă și alte informații suplimentare referitoare la domenii specifice, inclusiv cum învățăm despre altă cultură și limbă, iar Anexa 2 include linkuri către resurse, de ex., referitoare la metodologia Mișcare, joc și sport.



Idei colectate de la partenerii din cadrul proiectului. Organizațiile de implementare pot avea propriile idei de activități de spart gheața, de dezvoltare a echipei sau pot adăuga anumite conținuturi.

¹³ Pentru informații suplimentare, accesați: <https://psycho-tests.com/test/conflict-mode>

O posibilă activitate după sesiunea de formare ar fi aceea de a-i încuraja pe mentori să facă o „temă pentru acasă”, să efectueze cercetări cu privire la cultura și contextul beneficiarilor înainte de întâlnire, pentru a-i implica în crearea unui program sensibil și inclusiv din punct de vedere cultural.

Etica mentoratului

Mentoratul de calitate include o componentă etică puternică, iar aceasta poate fi creată cu ajutorul mentorilor de sprijin, reflectând asupra următoarelor considerații:

- **Confidențialitate:** Problema confidențialității poate fi dificilă pentru mentori, mai ales dacă, de exemplu, observă că beneficiarul se angajează în comportamente periculoase în ceea ce privește riscurile pe care și le asumă, în activități ilegale sau este victimă a unor abuzuri, sau dacă beneficiarul îi dezvăluie astfel de aspecte. **Asigurați-vă că acordul de mentorat definește clar confidențialitatea și modul în care uneori trebuie luate măsuri pentru a asigura că atât beneficiarul, cât și ceilalți sunt în siguranță.** Dacă un mentor trebuie să dezvăluie o problemă gravă unui adult în care are încredere, cereți-i să-i explice în prealabil beneficiarului de ce trebuie să facă acest lucru și că poate avea încredere în el în continuare.
- **Dezvoltarea abilității de a asculta:** Este o bună practică să urmăriți procesul de învățare și dezvoltare a mentorului. Dezvoltarea abilităților de ascultare activă este esențială, iar scopul este de a da beneficiarului posibilitatea să simtă că există un adult în care poate avea încredere, cu care poate discuta orice problemă dificilă.
- **Asigurarea egalității:** Diferența de vârstă dintre mentori și beneficiari, precum și faptul că mentorii pot fi mai familiarizați cu comunitatea-gazdă pot conduce la un dezechilibru de putere. **Mentorii trebuie să fie conștienți de aceste inegalități și să găsească modalități de a le depăși, asigurându-și beneficiarii că sunt egali.** Mentorii trebuie să procedeze cu precauție, pentru a nu impune beneficiarilor propriile convingeri și a accepta că aceștia au experiențe diferite, care le-au modelat convingerile într-un mod diferit. Asigurarea unei formări adecvate cu privire la idei preconcepute și prejudecăți îi ajută pe mentori să și le conștientizeze.
- **Limite fizice:** Deoarece mentorul nu este un expert, ci mai degrabă un îndrumător/prieten/model, are ceva mai multă libertate când vine vorba despre limite. De exemplu, este acceptabil să țineți de mână un beneficiar copil atunci când traversați strada sau în timpul unei activități în aer liber sau să bateți palma când vă bucurați de ceva. Însă trebuie să fie foarte clar că nu toată lumea se simte confortabil în cazul unor atingeri aparent inocente (mai ales atunci când mentorul și discipolul sunt de sexe diferite) și că mentorii și beneficiarii pot discuta cu personalul proiectului dacă nu se simt confortabil. Întotdeauna este mai bine să fiți cât mai precauți; există numeroase modalități de a încuraja pe cineva, care nu presupun contact fizic.

Partenerii de proiect trebuie să își formuleze propriile îndrumări cu privire la limitele (fizice) și să le comunice în mod clar mentorilor. Trebuie precizat în mod explicit că orice abatere gravă va fi raportată autorităților competente. De asemenea, beneficiarii trebuie să cunoască aceste indicații (de preferință o versiune adaptată copiilor) și să știe cui pot raporta.

Ce înseamnă un bun mentor?

În timpul procesului de recrutare și al sesiunilor de formare, mentorii trebuie să fie conștienți de faptul că, mai ales la început, și în funcție de experiențele prin care au trecut beneficiarii, procesul de mentorat poate avea sușuri și coborâșuri. Demonstrându-le beneficiarilor că sunt implicați și că le pasă, mentorii trebuie să întrețină cu atenție relația mentor/beneficiar. Îndrumări importante pentru mentori:

- Fiți deschiși, sinceri și respectuoși cu discipolii.
- Relația se dezvoltă în timp, nu vă grăbiți.
- Fiți punctuali; dacă întârziati sau dacă trebuie să anulați o întâlnire, anunțați beneficiarul din timp. În crearea unei relații de încredere cu beneficiarii, consecvența și faptul că sunt persoane pe care se pot baza constituie factori esențiali. Veniți la timp și acordați-le toată atenția, aceasta le va arăta că sunteți un mentor în care pot avea încredere. Faptul că pur și simplu nu vă prezentați la sesiune, fără nicio explicație, poate afecta starea de bine a discipolilor.
- Acordați beneficiarului toată atenția atunci când sunteți împreună. Beneficiarii nu se vor simți în largul lor să vorbească despre propriile experiențe și incertitudini dacă simt că mentorul lor nu este pe deplin dedicat programului și activității cu ei.
- Fiți consecvenți și precizați-vă clar așteptările. De asemenea, trebuie să vă asigurați că beneficiarul are așteptări realiste. Nu faceți niciodată promisiuni pe care nu le puteți respecta și nu oferiți bani sau lucruri materiale!
- Încurajați beneficiarul să fie deschis cu privire la gândurile, sentimentele și valorile sale - dar nu insistați. Aveți răbdare dacă beneficiarului îi este greu să își exprime sentimentele.
- Cereți opinia beneficiarului și respectați-o. Nu râdeți niciodată de ei sau de punctele lor de vedere.
- Demonstrați-le că se respectă confidențialitatea.
- Prețuiți diversitatea. Așa cum beneficiarii pot învăța multe de la mentori despre țara acestora, și mentorii pot învăța multe de la ei.
- Oferiți un exemplu pozitiv respectând regulile.
- Nu puteți rezolva orice problemă cu care se confruntă beneficiarul. Discutați cu coordonatorul de mentorat dacă apar probleme grave și/sau este nevoie de ajutor de specialitate.
- Ajutați beneficiarii să ia decizii și să își formuleze propriile concluzii fără să le spuneți ce să facă. Analizați împreună soluții alternative.
- Respectați limitele beneficiarului dvs. și asigurați-vă că precizați clar propriile limite.
- Distrăți-vă!

„Mentorii au fost îndrumați să „asculte, dar să nu pună întrebări în mod insistent” și să respecte poveștile beneficiarilor.”

- Personalul din Polonia

Se poate întâmpla ca mentorul să înceteze prematur participarea la program. Este imperativ ca mentorii să știe care le sunt responsabilitățile față de beneficiarii lor, chiar dacă trebuie să părăsească programul.

Soluționarea conflictelor și rezolvarea problemelor

„Mai curând, ideea era să îi ajutăm pe beneficiari să își gestioneze emoțiile, nu să purtăm discuții lungi.”

- Membru al echipei, Republica Cehă

Această opinie era legată de conflictul Armenia/Azerbaidjan din 2020, în situația în care opiniile politice ale mentorilor și beneficiarilor nu coincideau. În loc să-și impună opiniile politice, mentorii au fost încurajați să efectueze cercetări și să găsească informații credibile, pe care să le poată discuta. Astfel, s-a menținut o relație de respect, recunoscând totodată că pot exista puncte de vedere diferite.

Exemplu de exercițiu de simulare, TdH România: Las totul în urmă

Fiecare participant primește 8 bucăți de hârtie și trebuie să scrie pe fiecare un lucru care îi face să se simtă confortabil (sunt descurajați să indice persoane; doar obiecte, lucruri și activități).

Apoi, fiecare participant trebuie să se gândească bine și să decidă ce foaie face ghemotoc și aruncă. Discută în echipe de câte două persoane despre lucrurile care le plac și cum a fost să renunțe la unul dintre ele.

După ce fiecare ascultă povestea celuilalt, cel care a ascultat trebuie să ia una dintre foile celuilalt, să o facă ghemotoc și să o arunce. Apoi, trebuie să meargă la un alt participant și să-și ia una dintre coli, fără să aleagă.

Apoi, facilitatorul merge și ia mai multe coli de la participanți. De la unii dintre ei nu ia nici una, de la alții dintre ei ia multe. De la unii, facilitatorul ia toate colile care le-au rămas.

Participanții citesc cu voce tare lucrurile cu care au rămas.

Discuții:

Cum a fost să renunți la confort și la lucruri care îți plac? Ce simți când le pierzi? Cum te-ai simțit când ți-au fost luate de persoane despre care credeai că îți sunt prieteni și știi ce ai și ce îți place? Cum a fost să îți fie luate de un necunoscut care nu știa și nici nu îi păsa că ți-a luat ceva valoros? Ce a fost mai rău?

2.4. Repartizarea mentorilor și beneficiarilor

Există diferite modalități de a repartiza tinerii voluntari la copii RTT recent sosiți. Partenerii de proiect trebuie să identifice metoda de alocare a mentorilor și discipolilor cea mai potrivită, în funcție de contextul lor specific.

Se recomandă o întâlnire față în față a coordonatorilor, atât cu mentorii, cât și cu beneficiarii la începutul programului, pentru a stabili nevoile beneficiarilor (pur integrare și educație sau există și un element psihosocial?) și a evalua capacitățile mentorilor (adică ar putea să se ocupe de copii cu traume sau probleme de comportament?). Apoi coordonatorii pot aprecia dacă este necesară o altă alocare.

Prezentăm mai jos exemple de procese de alocare:

1. Auto-alocare, făcută de beneficiar

Beneficiarii primesc detalii despre mentorii implicați în program și pot alege mentorul pe care îl preferă.

Argumente pro: Beneficiarii se simt mai în largul lor cu mentorul, ceea ce îi ajută să se implice mai mult în program. Experiențele sau caracteristicile comune îi ajută să fie mai deschiși.

Argumente contra: Sunt necesare eforturi de coordonare, deoarece unii mentori pot fi preferați în mai mare măsură decât alții, și apar situații în care mai mulți beneficiari aleg același mentor. Mai mult, beneficiarii vor fi mai puțin expuși la personalități și medii diferite, deoarece vor alege cel mai probabil pe cineva cu care se pot identifica cu ușurință.

2. Alocarea făcută de coordonator

Coordonatorul colectează informații atât de la mentori, cât și de la beneficiari și îi alocă în baza acestor detalii.

Argumente pro: Coordonatorii se pot asigura că echipele mentor/beneficiar sunt mai diverse, oferindu-le beneficiarilor o mai mare expunere la cineva dintr-un mediu diferit. Coordonatorul poate ține cont de anumite preferințe ale beneficiarilor. În procesul de alocare a mentorilor și beneficiarilor, se pot lua în calcul și sexul sau capacitățile mentorilor.

Argumente contra: În funcție de dimensiunea grupului de mentori și beneficiari, acest lucru poate însemna mult mai multă muncă administrativă pentru coordonator.

3. Alocarea automată

Există diferite tipuri de software și aplicații care alocă în mod automat mentorii și beneficiarii, în baza unui „scor de compatibilitate”.¹⁴

Argumente pro: Proces clar și simplu, care nu va necesita prea multă muncă administrativă pentru coordonatorul de mentorat.

Argumente contra: Astfel de produse software pot fi foarte costisitoare. Poate elimina unele dintre întâlnirile inițiale față în față pe care coordonatorii de mentorat le-ar avea în mod normal cu mentorii și cu beneficiarii pentru a-i alocă în mod corespunzător, ceea ce poate avea un impact negativ asupra programului.

¹⁴ De exemplu: [Mentorloop](#), [Insala](#) or [Instaviser](#). Vă rugăm să rețineți că aceste exemple au fost selectate pe baza cercetărilor de birou; consultanții nu pot garanta caracterul lor adecvat.

4. Alocarea aleatorie

Mentorii și beneficiarii sunt alocați aleatoriu de coordonatorii programului.

Argumente pro: Un proces rapid, cu sarcini administrative reduse pentru coordonatorii de mentorat.

Argumente contra: Este posibil ca mentorii și beneficiarii să nu se simtă în largul lor unii cu alții, deoarece nu se iau în considerare preferințele și capacitățile.



Notă din practică: În majoritatea cazurilor, partenerii din cadrul proiectului MINT au aplicat o combinație de metode, presupunând alocarea de către coordonator și auto-alocarea. Personalul proiectului a colectat date despre mentori și beneficiari în timpul recrutării. Unii au organizat un eveniment de grup, în cadrul căruia s-au putut cunoaște mentorii și beneficiarii. Pentru a asigura o alocare judicioasă, au inclus preferințele beneficiarului, interacțiunile naturale și informațiile colectate prin intermediul formularelor de înscriere a mentorului sau al vizitelor la domiciliul beneficiarului.

Un partener de proiect a decis în cele din urmă să nu aibă sesiuni de mentorat individual, ci să faciliteze sesiuni de grup la care erau prezente și familiile. Alocarea a avut loc spontan pentru activități specifice, de exemplu, jocuri sau ajutor la teme.

3. Mentoratul în practică

După ce ați alocat din plin timp pentru a proiecta programul de mentorat, a pregăti mentorii, a vă asigura că mentorii înțeleg bine programul și a aloca echipele mentor-beneficiar, începe activitatea de mentorat. Această secțiune oferă îndrumări despre desfășurarea ședințelor de mentorat, atât individual, cât și în grup. Aceasta include stabilirea limitelor; sfaturi utile în cazul beneficiarilor care se confruntă cu provocări specifice; sugestii pentru activități cu accent pe joacă; și o notă despre trecerea la mediul digital.

3.1 Ședințele de mentorat

Ar putea fi util să organizați o primă întâlnire generală - și apoi mai multe pe parcursul derulării proiectului - cu toți mentorii și beneficiarii, pentru a crea un sentiment de apartenență la un grup mai mare și a încuraja toți mentorii și beneficiarii din cadrul programului să se cunoască. Această primă întâlnire ar putea include și familiile beneficiarilor, astfel încât să înțeleagă mai bine programul și să cunoască persoana cu care își va petrece timpul copilul lor. Prima întâlnire poate fi una de tatonare, pentru a vedea dacă va funcționa relația de mentorat. Este important să ai un start bun, iar încrederea se construiește de la bun început. Poate fi util să încercați să identificați experiențe sau caracteristici comune, chiar dacă, aparent, mentorul și beneficiarul sunt complet diferiți!

Considerațiile de mai jos se aplică atât sesiunilor individuale, cât și celor de grup. Ulterior, vor fi furnizate îndrumări mai specifice pentru fiecare dintre aceste tipuri de sesiuni.

Crearea unui spațiu sigur



"Casa încrederii" Filantropia slovenă

Copiii și tinerii au nevoie de spații sigure în care să se poată întâlni, implica în activități ce țin de nevoile și de interesele lor diferite, participa la procesele decizionale, în care să simtă că se pot exprima liber. Dacă tinerii au astfel de spații sigure în care să se implice, pot contribui în mod eficient la dezvoltare, inclusiv la pace și coeziune socială. Pentru persoanele din grupuri marginalizate, siguranța psihologică și cea fizică sunt în strânsă legătură și nu sunt ușor de separat. Oriunde alegeți să vă țineți întâlnirile - fie într-un spațiu permanent, fie în spații închiriate - oferiți indicații și depuneți eforturi pentru a asigura copiilor și tinerilor cu care lucrați un spațiu sigur în care să se simtă liberi să vorbească, să

ridice probleme care îi îngrijorează, să se relaxeze, să se dezvolte. Crearea unui spațiu vizual adaptat pentru copii îi va ajuta să se simtă mai în largul lor.



Notă din practică: Filantropia slovenă are o „Casă a încrederii”, o cutie în formă de casă în care copiii pot lăsa un bilețel cu tot ce doresc să împărtășească coordonatorilor de mentorat. Personalul le-a explicat copiilor care este scopul „Casei încrederii” și afișase numele pe cutie în limba copiilor.

Mentorii au învățat în timpul formării despre drepturile și responsabilitățile lor în ceea ce privește protecția, iar beneficiarii trebuie tratați ca părți interesate în acest proces. Se recomandă instituirea unei politici privind protecția¹⁵ adaptată copiilor și disponibilă pentru aceștia și organizarea unei discuții participative între un membru al personalului și copii, pentru a-i capacita să adopte un rol activ în asigurarea propriei protecții. Dacă copiii nu se simt în siguranță sau nu știu că opiniile și experiențele lor sunt apreciate și se bucură de încredere, nu vor putea discuta despre limitele lor cu mentorul sau nu vor comunica cu încredere cu personalul programului.

Gestionarea așteptărilor și stabilirea limitelor

Este important ca beneficiarii și familiile acestora să fie pe deplin conștienți de obiectivele programului, iar așteptările acestora să fie gestionate în mod corespunzător. Mentorii trebuie să știe că nu trebuie să se simtă niciodată presați să ofere mai mult decât sprijin prin activități de mentorat, în timpul sesiunilor de mentorat. Dacă beneficiarii sau familiile acestora încep să ceară mai mult, cum ar fi bani sau vizite în afara programului, mentorii trebuie să știe cum să refuze. Mai mult, deși mentoratul poate fi foarte benefic atât pentru mentori, cât și pentru beneficiari, nu va rezolva TOATE problemele din viața unui copil recent sosit, iar acest fapt trebuie să li se reamintească mereu mentorilor și beneficiarilor.

Mentorii și beneficiarii trebuie să fie capacitați să stabilească limite și reguli de bază, atât individual, cât și ca echipă. Iată câteva întrebări pe care le pot avea în vedere mentorii și la care este bine să fie pregătiți să răspundă la începutul și în timpul programului:

- Ce se întâmplă dacă beneficiarul vă cere bani?
- Ce se întâmplă dacă beneficiarul vă cere numărul de telefon?
- Sau adresa de acasă sau adresa de email?
- Cu ce fel de contact pe termen lung v-ați simți confortabil?
- Ce se întâmplă dacă beneficiarul vă cere să vă întâlniți în afara sesiunilor programate?
- Este acceptabil să acceptați o cerere de împrietenire pe rețelele de socializare de la beneficiar?
- Vorbiți despre o problemă personală cu beneficiarul?
- Vă puteți întâlni acasă - la voi sau la beneficiari?
- Beneficiarul vine la sesiunea de mentorat împreună cu un prieten. Îl rugați să plece?

¹⁵ Safeguarding policy

- Aveți un calculator vechi, care i-ar putea fi de folos beneficiarului. Este în regulă să i-l dați?
- Știți că beneficiarul nu va sărbători Crăciunul. Îl invitați să îl petreceți împreună cu familia dvs.?
- Beneficiarul dvs. face în treacăt o remarcă pe care o considerați rasistă. Îi spuneți că greșește și că acel comentariu vi se pare jignitor?¹⁶

Partenerii de proiect trebuie să stabilească care sunt limitele organizațiilor lor și să ofere mentorilor și beneficiarilor îndrumări clare. Dacă mentorii arată că au nevoie de limite mai stricte, acestea trebuie întotdeauna respectate!

Procesul de mentorat

Mentoratul este un proces care trebuie adaptat în funcție de contextul în care se desfășoară și de nevoile beneficiarului. Cu sprijinul coordonatorului de mentorat, mentorii și beneficiarii trebuie să creeze împreună conținutul sesiunilor. Chiar dacă obiectivul de bază al proiectului MINT a fost promovarea integrării și pregătirea copiilor RTT să intre în sistemul de educație în comunitatea-gazdă, fiecare beneficiar a avut propriile nevoi și capacități, iar procesul de mentorat a fost adaptat în funcție de acestea.

Copiii RTT se pot confrunta cu o serie de probleme, unele mai dificil de tratat decât altele. Acestea pot varia, de la dorința de a dobândi încredere la învățarea unei limbi, de la dorința de a-și face noi prieteni la nevoia de a face față traumelor. Mentorii trebuie să fie conștienți de propriile capacități și limitări. Nu sunt psihologi sau profesori de carieră, prin urmare, trebuie să gestioneze așteptările beneficiarilor în legătură cu ce se poate realiza în cursul programului de mentorat. Partenerii din cadrul proiectului trebuie să asigure indicații privind tipurile de sprijin pe care pot și trebuie să le ofere mentorii și care sunt adecvate vârstei beneficiarilor. De exemplu, este posibil ca mentorii să nu poată aborda trauma reală cu care se confruntă un copil RTT, dar pot să îi distragă atenția de la aceasta prin activități amuzante sau îi pot ajuta pe beneficiari să se simtă mai în largul lor în preajma celorlalți, ascultându-i.

Coordonatorii de mentorat trebuie să ofere îndrumări mentorilor cu privire la modul de proiectare a procesului de mentorat - în colaborare cu beneficiarii - pentru a fi adecvat nevoilor și capacităților fiecărui beneficiar.

Procesul de mentorat poate fi descris după cum urmează:

1. Identificarea problemei

În primele câteva sesiuni, mentorii și beneficiarii discută despre așteptările și preocupările lor.

2. Identificarea obiectivului procesului de mentorat

Prin discuții, mentorul îl ajută pe beneficiar să restrângă problemele/preocupările și să stabilească obiective pe termen scurt și lung.

3. Explorare, analiză și cântărirea oportunităților

Mentorul sugerează beneficiarului opțiuni privind modul în care poate aborda problema/preocuparea identificată de beneficiar. Se recomandă ca organizațiile să

¹⁶ Întrebări adaptate după: Wonder Foundation, A Toolkit for Running a Mentoring Project for Young People

aiă o serie de activități și de obiective conexe disponibile, pe care mentorii să le poată folosi în definirea programului lor de mentorat. *Secțiunea cuprinde sugestii de activități, iar Anexa 2 prezintă 3.3 resurse.*

4. Întocmirea unui plan de acțiune

Evaluând soluțiile posibile prezentate de mentori, beneficiarii aleg un plan de acțiune pentru a aborda problemele pe care le-au identificat. Mentorul îl ghidează pe beneficiar pe parcursul acestui proces, oferind sfaturi cu privire la rezultate realiste și planificarea timpului.

5. Derularea programului de mentorat

Rolul mentorului este de a ghida și încuraja beneficiarul în procesul de realizare a planului și a activităților alese de acesta. Foarte important: activitățile distractive sunt la fel de importante și de educative ca și cele axate pe un obiectiv real!

6. Evaluarea obiectivului și procesului

Mentorii evaluează dacă planul de acțiune a condus la realizarea obiectivului. Dacă nu, trebuie discutată și aleasă o abordare diferită. În caz contrar, pot fi identificate alte obiective și un nou plan de acțiune. Se recomandă ca această evaluare să aibă loc o dată la trei luni.

Sprijinirea beneficiarilor traumatizați

Mentorii trebuie să fie conștienți de subiectele pe care, în cele din urmă, beneficiarii ar putea să dorească să le discute. Ce fac dacă văd că un copil se luptă cu o traumă copleșitoare? La cine apelează dacă li se dezvăluie abuzuri sau probleme de familie grave? Cum echilibrează nevoia de confidențialitate și siguranță?

Este posibil ca unii dintre beneficiarii unui program de mentorat pentru integrare să fi trecut sau să treacă prin momente dificile, iar lipsa lor de stimă de sine îi poate face să se descarce pe persoanele dispuse să-i ajute. Mentorii se pot simți frustrați în fața aparentei lipsei de interes a beneficiarilor față de program. Pe de altă parte, beneficiarii pot deveni prea atașați, așteptându-se ca mentorii să fie disponibili tot timpul pentru ei sau să îi ajute să își rezolve toate problemele. În astfel de cazuri, este posibil să fie nevoie de o perioadă mai îndelungată pentru a stabili o relație sănătoasă mentor-beneficiar. Mentorii trebuie își păstreze răbdarea și să continue să lucreze la stabilirea unei relații de încredere.

Mentorii trebuie să fie pregătiți pentru astfel de situații, atât în timpul sesiunii de formare, cât și pe tot parcursul programului și atunci când apar astfel de probleme. Prin urmare, coordonatorii de mentorat trebuie să organizeze întâlniri periodice cu mentorii și să promoveze un climat deschis și sincer, atât în relațiile dintre personalul proiectului și mentori, cât și în cele dintre mentori. Mentorii nu trebuie să simtă niciodată că se luptă singuri. De asemenea, este important ca așteptările și obiectivele mentorilor și beneficiarilor să fie identificate și discutate la începutul programului, iar mentorii să știe că este sănătos - și important - să stabilească anumite limite. De asemenea, trebuie să știe la cine pot apela dacă intervin probleme mai mari.

Sfaturi utile atunci când lucrați cu copiii migranți și refugiați

1. Concentrați-vă pe punctele forte ale copiilor

Fiecare copil are puncte forte, abilități și cunoștințe pe care trebuie să le valorificăm, întotdeauna. Copiii migranți au trecut prin experiențe cu care nici adulții nu s-au confruntat, iar aceasta poate conferi cunoștințe și abilități unice. În timp ce sunt încurajați să învețe despre societatea-gazdă, este esențial să fie sprijiniți să își păstreze limba și cultura țării de origine, pentru a dezvolta încrederea și a valorifica identitatea beneficiarilor.

2. Înțelegeți și recunoașteți factorii de stres și efectul traumei

3. Copiii refugiați dezvoltă adesea un grad de rezistență pentru a face față experiențelor cu care se confruntă înaintea, în timpul și după călătoria lor până în țara-gazdă. Nu trebuie stigmatizați: trebuie să fiți conștienți de faptul că unii copii RTT au cunoscut adversități, dar să nu credeți niciodată că acest lucru definește integral un copil. Copiii traumatizați pot avea un comportament inadecvat sau pot fi reticenți să participe la programul de mentorat sau cursurile școlare. Mentorii trebuie să fie atenți la semnele traumei, să ofere sprijin acolo unde este posibil, dar să știe și când este indicat să trimită copilul la adultul coordonator sau la un specialist, după caz.

4. Înțelegeți provocările relocării și aculturației

Copiii migranți sosiți recent s-au confruntat, poate, cu probleme majore din cauza relocării și a situației lor anterioare. Este dificil să fii nevoit să te adaptezi la o nouă comunitate, adesea fără a cunoaște limba sau normele sociale. Unele familii pleacă dintr-o comunitate unită și ajung într-un loc în care nu cunosc pe nimeni, neavând niciun sistem de sprijin pe care să se bazeze. În general, copiii dezvoltă abilități lingvistice mai repede decât adulții, ceea ce poate constitui o povară în plus pentru copii atunci când părinții se bazează pe ei pentru a înțelege noul mediu și sunt nevoiți să devină traducătorii lor.

5. Acces la resursele comunității

Mentorii pot fi ajutați prin resurse care îi ajută să lucreze cu familiile de refugiați. Acestea ar putea include o listă de organizații care ar putea contribui la soluționarea unor probleme specifice, cum ar fi locuința sau sprijinul psihosocial, în cazul în care beneficiarii prezintă probleme pe care mentorii nu pot - și nici nu ar trebui - să le rezolve. Partenerii de proiect care lucrează deja cu refugiați și migranți au deja astfel de resurse, alții poate vor trebui să le obțină.

6. Fiți campioni în susținerea copiilor migranți

Refugiații pot fi expuși riscului de agresiune și hărțuire din cauza stigmatizării, ignoranței și discriminării. Fiți campioni în susținerea drepturilor copiilor migranți și puneți capăt imediat acestor comportamente. Arătați comunității tăria copiilor migranți și cât de mult putem învăța unii de la alții.



Notă din practică: Mai mulți beneficiari de la Filantropia slovenă au părăsit brusc proiectul MINT, deoarece au fost relocați fără nicio înștiințare. Mentorii lor au fost șocați, ceea ce confirmă ideea că mentorii trebuie să fie pregătiți în mod adecvat pentru realitățile statutului de migrant al beneficiarilor.

Îndrumări pentru lucrul cu copiii care se confruntă cu o stimă de sine scăzută

- Concentrați-vă asupra punctelor forte ale copiilor, nu asupra greșelilor acestora. Este important să fie conștienți de punctele lor forte. Un exemplu de activitate: scrieți: „Eu sunt ...” pe o coală de hârtie și cereți-le să facă o listă. Vor scrie atât caracteristici pozitive, cât și negative. Concentrați-vă asupra celor pozitive.
- Ajutați copiii să capete noi abilități (chiar și foarte simple). Dacă beneficiarul își manifestă interesul pentru ceva anume, încurajați-l să încerce. Mentorii pot vedea dacă pot face această activitate împreună sau dacă le pot indica cum își pot dezvolta acea abilitate (de exemplu, luând lecții de fotbal sau alăturându-se unui cor).
- Învățați-i pe copii că este în regulă dacă lucrurile nu ies tot timpul bine. Un exemplu de activitate este să le cereți copiilor să completeze următoarea propoziție „Mi-e frică de ...”. Apoi, cereți-le să facă o listă cu lucruri de care nu ar trebui să se teamă sau pe care le pot face pentru a depăși această frică.

- Luarea deciziilor te face să te simți puternic, așa că ajutați copiii să facă alegeri. Pașii descriși mai sus în cadrul procesului de mentorat sunt utili în acest sens. Beneficiarii se vor simți capacitați atunci când contribuie la stabilirea propriului program de mentorat. Cu toate acestea, fiți conștienți că anumite alegeri pot părea copleșitoare pentru beneficiari. Uneori, pentru un copil cu stimă de sine scăzută, este un început bun să porniți de la întrebări simple: „Unde vrei să te așezi?” sau „Ce culoare folosim?”. Apoi, încetul cu încetul, le demonstrați copiilor că sunt perfect capabili să ia singuri decizii mai complexe.
- Rezolvarea unei probleme te face să simți că ai realizat ceva. Când un copil este în dificultate, susțineți-l să găsească singur soluția (nu îi dați voi soluția!). Din nou, pașii procesului de mentorat descriși mai sus vor contribui la realizarea acestui lucru.

Îndrumări pentru lucrul cu copiii care se confruntă cu traume

- Trebuie să știți să recunoașteți diferite semne ale traumei, când trebuie să trimiteti copilul la un specialist și la care anume. În timp ce unii copii traumatizați se pot descărca pe ceilalți și prezenta un comportament perturbator, alții pot deveni retrași și tăcuți.
- Păstrați-vă calmul dacă un copil vă povestește despre experiențele sale traumatizante, lăsați-l să împărtășească dacă asta dorește și nu îl judecați niciodată. Dacă are întrebări, răspundeți calm, succint, liniștitor.
- Dacă copilul nu vrea să vorbească despre experiența sa, nu insistați niciodată și faceți activități amuzante pentru a-l distra.
- Purtați-vă normal în preajma copilului. Nu îi lăsați niciodată să perceapă că sunteți șocați sau anxioși.
- Dacă beneficiarul intră în panică, ajutați-l să respire și să depășească momentul. Puteți încerca următorul exercițiu: cereți-i să numească 5 lucruri pe care le poate vedea, apoi 4 lucruri pe care le poate auzi, apoi 3 lucruri pe care le poate atinge, apoi 2 lucruri pe care le poate mirosi și, în cele din urmă, un lucru pe care îl poate gusta.
- Păstrați o atitudine pozitivă.
- Pentru unii copii poate fi dificil să vorbească despre experiențele lor, dar este posibil să fie dispuși să le împărtășească prin alte forme de comunicare, cum ar fi desenul sau jocul de roluri. Asigurați-vă că nu sunteți ajunși în situație repetării negative a traumei (de exemplu, copiii vă pot provoca să redați o situație abuzivă de acasă).

Semnele traumei pot include:

- Reiau constant evenimentul în minte.
- Coșmaruri și probleme de somn.
- Convingerea că, în general, lumea este un loc nesigur.
- Iritabilitate, furie, irascibilitate.
- Concentrare deficitară.
- Tulburări alimentare.
- Probleme comportamentale.
- Nervozitate când cineva se apropie prea mult și intoleranță la zgomotele puternice.
- Regresia la un comportament specific unei vârste anterioare, cum ar fi: insistența de a fi ținut în brațe, udarea patului sau suptul degetului mare.
- Detașarea sau retragerea
- Consumul de alcool sau droguri la adolescenți

- Deficiențe funcționale: incapacitatea de a merge la școală, de a învăța, de a se juca cu prietenii etc.

Mentorii au nevoie de indicații clare, pentru a ști ce au de făcut atunci când survin probleme serioase. Trebuie instituite sisteme de raportare, în cazul în care beneficiarii dezvăluie situații precum abuzuri sau traume.

3.2 Activități individuale și de grup

Programul MINT a inclus mai multe activități individuale și de grup. Personalul programului și participanții înșiși au întocmit planul de activități, și concluzia a fost că alocarea optimă constă în 3 întâlniri individuale și 1 întâlnire de grup pe lună. Întâlnirile individuale au permis mentorilor și beneficiarilor să clădească o relație puternică, bazată pe încredere, iar sesiunile de grup au dat mentorilor și beneficiarilor posibilitatea să socializeze într-un grup mai mare.

Îndrumări privind sesiunile individuale

Din rațiuni de protecție, se recomandă ca întâlnirile individuale să se desfășoare într-un spațiu comun cu celelalte echipe mentor-beneficiar, deși trebuie să țineți cont de faptul că fiecare echipă trebuie să aibă suficientă intimitate relativă pentru a menține încrederea și confidențialitatea. Astfel, coordonatorii de mentorat pot monitoriza (de la distanță) pentru a vedea dacă echipele mentor-beneficiar „se conectează” de la bun început și dacă nu intervin comportamente inadecvate.

Unele dintre activitățile sugerate (a se vedea secțiunea 3.3) se desfășoară în afara sediului respectiv. Este important să existe un protocol clar pentru aceste întâlniri, pentru a asigura că toată lumea este în siguranță. O strategie este să vă asigurați că mentorii informează întotdeauna în prealabil personalul programului și familia beneficiarului unde vor merge, astfel încât riscurile să poată fi diminuate în avans.



Notă din practică: O provocare în ceea ce privește limitele pe care a fost necesar să le ia în considerare partenerii din cadrul programului MINT a fost dacă era potrivit ca mentorii să viziteze beneficiarii acasă, deoarece acest lucru ar putea duce la o situație nesigură atât pentru beneficiar, cât și pentru mentor. Deși în unele contexte au fost sfătuiți să nu facă niciodată acest lucru, pentru unii parteneri de program acest lucru a fost permis atât timp cât a fost prezent și un frate sau un părinte. În acest caz, a fost, de asemenea, obligatoriu ca personalul de sprijin să fie informat în prealabil cu privire la vizită.

Este probabil ca beneficiarii să se simtă mai în largul lor să împărtășească aspecte personale în timpul sesiunilor individuale decât în timpul întâlnirilor de grup. Prin urmare, este foarte important ca mentorii să aibă la dispoziție instrumentele necesare pentru a-și susține beneficiarii în timpul acestor conversații (consultați secțiunea „Susținerea beneficiarilor traumatizați” de mai sus).

Îndrumări privind activitățile de grup

Sesiunile de grup constituie o ocazie de a lărgi experiențele sociale și de a crea amintiri comune. Mai ales atunci când limba poate reprezenta o barieră - așa cum a fost cazul în programul MINT - aceste activități pot folosi exprimarea prin artă sau sport, comunicând totuși prin indicii verbale și dezvoltând diferite abilități.



Notă din practică: O abordare de succes pe care a folosit-o Tdh România a fost metodologia Mișcare, jocuri și sport. Au apelat la jocuri pentru a crea coeziunea de grup, deoarece accentul s-a pus pe jocurile care presupun cooperare, nu pe cele competitive, și pe implicarea tuturor. Mentorii au învățat despre această metodologie în timpul formării. Activitățile de grup reprezintă, de asemenea, ocazia de a încerca lucruri noi și de a oferi experiențe vesele.

„Cele mai multe bariere le-am depășit prin jocuri.“

- Mentor, România

„Fiului meu i-a plăcut foarte mult la sesiunea muzicală. După aceea, a cântat toată ziua.“

- Părinte, Polonia

Excursiile, în special în alte orașe, au fost deseori făcute în grup. Copiilor le-a plăcut să învețe mai multe despre țara-gazdă și să viziteze diferite locuri. Din rațiuni de protecție, este important să înțelegem că este recomandabil ca unele activități să fie făcute în grup.



Notă din practică: Personalul trebuie să analizeze, pentru a stabili dacă activitățile respective sunt adecvate, în special din punctul de vedere al culturii și al siguranței. O echipă mentor-beneficiar a vrut să meargă împreună la piscină. Mentorul a întrebat personalul programului dacă este o activitate adecvată. Au decis că ar fi mai bine să fie o activitate de grup, pentru a nu pune prea multă presiune pe mentor pentru a asigura siguranța beneficiarului. Personalul programului a putut supraveghea beneficiarii și mentorii, ceea ce le-a permis tuturor să se concentreze doar pe distracție!

Unii copii se pot simți mai în largul lor într-un cadru de grup decât alții. Organizațiile de implementare și mentorii trebuie să urmărească copiii care poate au nevoie de mai multe încurajări pentru a fi activi. Fără a pune prea multă presiune asupra lor, sprijiniți copiii să participe. Oferiți-le copiilor suficient timp și nu vă așteptați la schimbări mari după o singură sesiune - deși unii copii vă pot surprinde!

3.3 Sugestii de activități

Înainte de a selecta activitățile pe care doriți să le întreprindeți, este important să identificați obiectivele programului de mentorat. Activitățile pur educative ar putea fi prea unilaterale pentru copiii traumatizați sau marginalizați, care pot avea nevoie de mai mult sprijin.

Joaca este un instrument puternic nu numai pentru promovarea sănătății mintale și a bunăstării, ci și pentru dezvoltarea unei game de abilități cognitive, fizice și socio-emoționale. Atunci când se joacă, copiii învață să comunice

și să se orienteze în relațiile cu colegii, să negocieze, să soluționeze conflicte, să gândească creativ și să rezolve probleme. Joaca liberă, precum și cea facilitată au fiecare valoare ei, iar practicile ludice pot implica o serie de activități, inclusiv povestiri.¹⁷ **Bucuria are o valoare intrinsecă, și îi poate ajuta pe copii să își dezvolte rezistența și să depășească stresul cu care se confruntă în viața lor de zi cu zi.**

Pentru tinerii voluntari poate fi dificil să găsească activități adecvate pentru întreaga perioadă de mentorat. Se recomandă ca fiecare partener de proiect să aibă o bază de date cu activități și obiective aferente acestora, din care tinerii voluntarii să poată alege. Prezentăm mai jos sugestii de activități.¹⁸

Activități în interior:

Scop	Exemplu de activitate
Să ne cunoaștem unii pe alții	Exercițiu de „spart gheața“ Activitate artistică de grup Jocuri cu piese și/sau cartonașe
Crearea încrederii	La plimbare pentru a căpăta încredere
Învățăm despre cultura celuilalt	Gătim împreună
Dezvoltarea încrederii în sine	Joc de roluri
Dezvoltarea abilităților lingvistice	Relatarea poveștilor Învățarea unui vocabular nou
Dezvoltarea stimei de sine	Notarea caracteristicilor pozitive

Activități în aer liber

Acestea vor lua adesea forma unor excursii culturale - în care copiii și tinerii câștigă încredere, învață despre țările-gazdă și se distrează. Personalul programului și mentorii vor avea multe idei de excursii care ar funcționa, însă prezentăm mai jos și unele recomandări generale:

- Vizitați o bibliotecă publică, un muzeu, acvariu, planetariu, o galerie de artă, un muzeu în aer liber, un parc național, un cimitir etc.
- Vizitați un loc de muncă/însoțiți o persoană pe parcursul unei zile de muncă/intervievați pe cineva care are o slujbă interesantă.
- Faceți o excursie în natură sau vizitați o fermă.
- Faceți un tur istoric (cu autobuzul sau pe jos) al orașului.
- Faceți ceva activ împreună, de exemplu mergeți la bowling, participați la un curs de dans sau mergeți la un parc cu trambuline.
- Mergeți la un eveniment cultural (concert, piesă de teatru, simfonie) sau vizionați împreună un film.
- Mergeți la un eveniment sportiv (de exemplu, un meci de fotbal) sau practicați un sport
- Discutați cu persoane în vârstă despre povestea vieții lor și despre evenimente istorice.

¹⁷ Pentru informații suplimentare, consultați raportul Real Play Coalition report on “The Value of Play”: https://www.legofoundation.com/media/1506/the-real-play-coalition_value-of-play-report.pdf

¹⁸ Există multe idei utile de activități adecvate vârstei, disponibile gratuit pe internet. Iată câteva exemple: <https://unicefkidpower.org/team-building-activities-for-teenagers/>
https://www.michigan.gov/documents/mentormichigan/Mentoring_Activity_Ideas_288509_7.pdf
<http://connecting-generations.org/wp-content/uploads/2016/10/52-Mentor-Activities.pdf>
<http://yess.co.nz/mentor/131-fun-ideas/>

- Mergeți împreună la cumpărături; planificați un meniu pentru o masă, stabiliți un buget pentru aceasta.
- Explorați împreună opțiunile de transport public.

„Îmi plăcea mult să mă întâlnesc cu mentorul. Vara, mergeam împreună la muzee, îmi arăta locuri interesante din Varșovia. Am vorbit împreună despre viitorul meu, despre competențele pe care trebuie să le dobândesc pentru a obține locul de muncă la care visam.“

- Beneficiar, Polonia



Imagine: Filantropia slovenă



Notă din practică: Activitățile în aer liber au constituit unul dintre cele mai apreciate elemente ale tuturor programelor! Pentru mulți copii, acestea au reprezentat ocazia de a-și explora noua localitate așa cum nu putuseră să o facă până atunci - din cauza lipsei de cunoștințe, a barierelor lingvistice, a constrângerilor financiare sau chiar a restricțiilor de circulație pentru copiii care locuiesc în centre pentru solicitanți de azil. Distracția și noile experiențe comune au contribuit la dezvoltarea și la consolidarea legăturilor dintre mentori și beneficiari.

Abordarea etapizată Child to Child

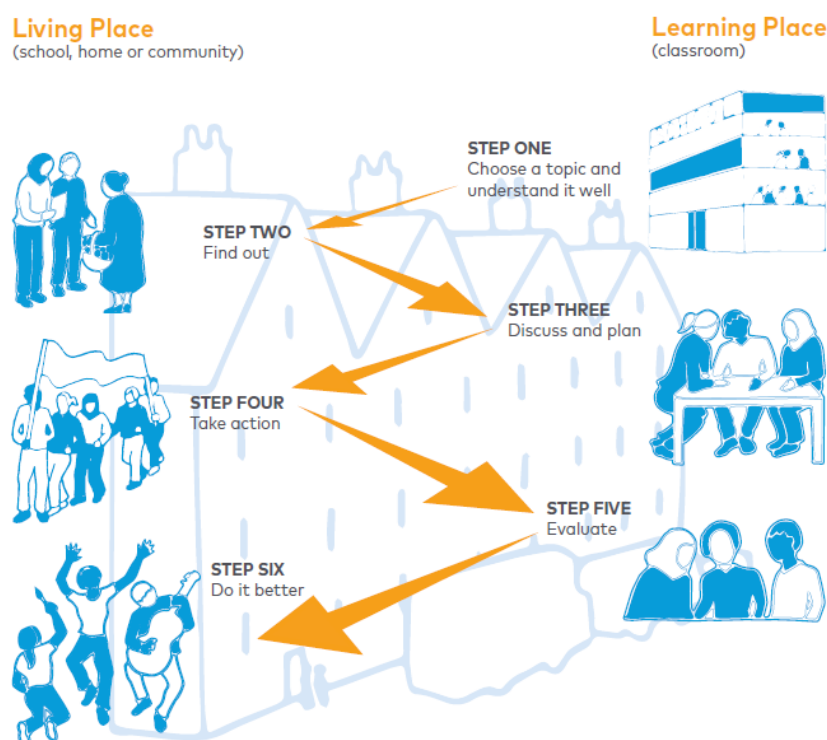
O abordare care poate fi utilizată de mentori și beneficiari pentru a proiecta activități în mod participativ este abordarea etapizată aplicată de Child to Child.¹⁹ Printr-o serie de

¹⁹ În resursele de mai jos, puteți vedea cum a fost utilizată această abordare pentru a sprijini copiii vulnerabili să înfrunte problemele care îi afectează, și copiii, în general, pentru a discuta despre diminuarea riscului de dezastru. Sunt incluse indicații detaliate pentru facilitatori.

activități conexe sau „pași”, copiii se gândesc la problemele care le afectează viața și viața comunității lor, iau decizii, își dezvoltă deprinderile de viață și acționează pentru a promova sănătatea, educația și dezvoltarea în comunitățile lor, cu sprijinul adulților.

Etapele sunt după cum urmează:

1. **Alegeți și înțelegeți subiectul** - Alegeți și înțelegeți subiectul - Copiii își identifică și evaluează problemele și prioritățile.
2. **Aflați mai multe** - Copiii cercetează și află cum îi afectează aceste probleme, atât pe ei, cât și pe comunitățile în care trăiesc.
3. **Discutați ce am aflat și planificați acțiunea** - Pornind de la constatările la care au ajuns, copiii planifică acțiuni pe care le pot întreprinde individual sau împreună.
4. **Acționați** - Copiii acționează după cum au planificat.
5. **Evaluati** - Copiii evaluează acțiunea pe care au derulat-o: Ce a mers bine? Ce a fost dificil? S-a produs vreo schimbare?
6. **Îmbunătățiți** - În baza evaluării lor, copiii găsesc modalități de a continua acțiunea sau de a o îmbunătăți.



Unde trăiesc (școala, casa sau comunitatea)	PASUL DOI Aflați	PASUL UNU Alegeți un subiect și îl înțelegeți bine	Unde învăț (clasa)
	PASUL PATRU Acționați	PASUL TREI Discutați și planificați	
	PASUL ȘASE		

http://www.childtochild.org.uk/wp-content/uploads/2014/10/Child_to_Child-Supporting_Vulnerable_Children.pdf

http://www.childtochild.org.uk/wp-content/uploads/2014/10/Child_to_Child-Involving-Children-in-Disaster-Risk-Reduction.pdf

	Îmbunătățiți	PASUL CINCI Evaluati	
--	--------------	-------------------------	--

Diferite proiecte au dezvoltat modele diferite cu un număr diferit de pași. Nu există un număr „corect” de pași. **Ceea ce contează este că există o succesiune de activități care le permite copiilor să înțeleagă problemele din jurul lor și să producă schimbări pozitive.**

Chiar dacă activitățile sunt inițiate frecvent de copii sau cu contribuția acestora, există adulți disponibili pentru a asigura sprijin. Creșterea participării semnificative este un proces lent și etapizat, de-a lungul unui continuum, de la implicarea activă a copiilor la direcționarea inițiativelor copiilor.

Această abordare poate fi un punct de plecare util pentru proiectarea unei serii de activități în sprijinul mentorilor și beneficiarilor pentru a susține ameliorarea problemelor care afectează copiii migranți și refugiați.

3.4 Supraveghere și monitorizare

În funcție de disponibilitatea resurselor umane, vă recomandăm cu tărie să desemnați un membru al personalului responsabil de asigurarea supravegherii și sprijinirii permanente a mentorilor. Sunt necesare verificări periodice cu mentorii pentru a stabili progresele realizate în îndeplinirea obiectivelor programului și a celor individuale, precum și pentru a discuta dificultățile survenite pe parcurs.

Mentorii trebuie să întocmească un plan de lucru care să precizeze frecvența întâlnirilor, ziua săptămânii, rolurile specifice ale mentorului și activitățile care trebuie desfășurate. Pornind de la acesta, membrii personalului de supraveghere pot crea o cronologie cu mecanisme de feedback pentru mentori și beneficiari, precum și feedback periodic de la părinți.

Exemplu de cronologie

- **Sedința 1:** Personalul trebuie să fie prezent la prima întâlnire pentru a facilita prezentarea participanților și a programului și pentru a se asigura că mentorii și beneficiarii se simt în largul lor. Trebuie să existe o structură clară și un plan în care se precizează unde, când și cum se desfășoară prima întâlnire. Partenerii de program pot decide dacă trebuie să fie prezenți părinții/tutorii beneficiarilor.
- **Luna 2:** Personalul participă la o ședință individuală ca observatori, și discută cu părinții, pentru a evalua reacția la mentorat la nivel de comunitate.
- **Luna 4:** Personalul participă la activitatea de grup pentru a observa progresul în ceea ce privește obiectivele (de exemplu, participarea copiilor) și pentru a facilita o sesiune de feedback cu mentorii.


Pentru a include un element de auto-evaluare continuă, personalul programului poate ajuta mentorii să creeze repere pentru dezvoltarea relației mentor-beneficiar.

Sprijinirea mentorilor

Mentorilor trebuie să li se asigure sprijinul necesar din partea coordonatorului de mentorat. După ce s-a creat o relație de încredere cu beneficiarii, este posibil să fie implicați

În conversații dificile despre experiențele prin care au trecut aceștia înaintea, în timpul și după călătorie. Este important ca mentorii să știe cu cine pot discuta - confidențial - pentru a procesa aceste informații. În timpul sesiunilor de formare și al întâlnirilor inițiale, aceștia trebuie să învețe ce instrumente pot folosi pentru a aborda astfel de conversații dificile. Mai ales în cazul echipelor mentor-beneficiar cărora le este greu să formeze o legătură, este nevoie de mai mult sprijin din partea coordonatorului de mentorat pentru a se crea o relație bună.

Dacă mentorii sunt pregătiți pentru posibile provocări și au la dispoziție instrumente pentru a le putea aborda adecvat, vor exista mai puține cazuri în care renunță la program din motive ce pot fi evitate.



Întâlnirile lunare/periodice cu personalul de sprijin trebuie garanteze că mentorii se descurcă bine cu eventualele dificultăți. Practica a arătat că o astfel de relație de sprijin între coordonatorul de mentorat și mentori a contribuit la menținerea motivației acestora pentru a face față provocărilor.

De asemenea, mentorii își pot asigura sprijin reciproc, de exemplu într-un grup WhatsApp sau în timpul întâlnirilor periodice ale grupului de mentori. Atunci când mentorii au ocazia de a-și rezolva singuri probleme, devin mai buni și vor fi capabili să ofere același tip de sprijin și beneficiarilor. Deși unele dintre aceste întâlniri ar trebui să fie supravegheate de personalul proiectului în cazul în care apar probleme serioase, se recomandă, de asemenea, ca mentorii să fie în contact mai puțin formal, pentru a se descărca și a discuta soluții împreună.



Notă din practică: Dacă dorim ca mentorii trebuie să se sprijine reciproc, să facă schimb de idei sau de soluții, trebuie instituite sisteme specifice în acest scop. Fiecare organizație parteneră a oferit mentorilor spațiu pentru a comunica și a oferi sprijin colegilor. La Ocalenie, au organizat întâlniri o dată la două luni pentru a discuta dacă există probleme cu activitățile următoare; a relata povești și vești bune sau probleme pentru care ar dori să găsească soluții.

„Întâlnirile periodice cu alți mentori m-au ajutat, pentru că am vorbit despre experiențele noastre; am primit câteva idei de la alții, m-a ajutat să aud ce fac alții. Și am vorbit și despre provocările cu care ne confruntăm, ceea ce m-a ajutat, de asemenea, foarte mult.”

- Mentor, Filantropia slovenă

Cercetările au indicat că o relație de mentorat deficitară este mai periculoasă pentru bunăstarea beneficiarilor decât situația în care nu există nicio relație de mentorat.²⁰ Prin urmare, personalul proiectului trebuie să urmărească atent echipele mentor-beneficiar în

²⁰ Tonidandel et al, “Maximizing returns on mentoring: Factors affecting subsequent protégé performance,” 2007.

cazul în care apar probleme insurmontabile. Mentorii și beneficiarii trebuie să aibă întotdeauna opțiunea de a pune capăt unei relații de mentorat, dacă nu funcționează.

Stabilirea unor repere pentru supraveghere

Aflați la ce standarde doriți să mențineți relațiile în cadrul programului, astfel încât personalul de supraveghere să poată avea etaloane privind performanța. De exemplu, dacă spuneți că doriți să facilitați participarea efectivă a copiilor, cerințele de bază sunt ca activitățile mentorilor să fie:

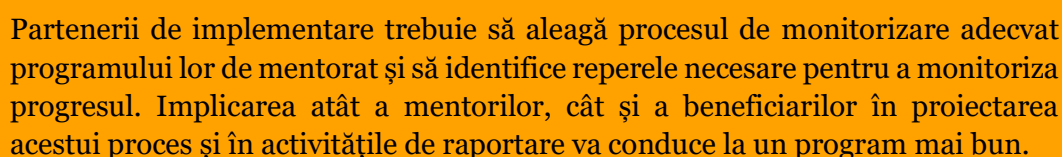
1. Transparente și informative
2. Voluntare
3. Respectuoase
4. Relevante
5. Adaptate copiilor
6. Inclusive
7. Sprijinite de activități de formare pentru adulți (mentori)
8. Sigure și cu mecanisme de identificare a riscurilor
9. Responsabile

Procese de monitorizare și evaluare

Prin monitorizare și evaluare se măsoară ce funcționează, ce nu funcționează și de ce. Scopul efectuării unei evaluări este de a ajuta mentorii să lucreze mai eficient, să vadă ce s-a realizat și să învețe din experiență.

Există mai multe opțiuni pentru a poate face acest lucru:

- **Opțiunea A:** Procesele programului pot include o monitorizare periodică prin integrarea activităților participative periodice de Monitorizare & Evaluare în întâlniri. Se pot folosi formulare de feedback pentru mentori la sfârșitul fiecărei sesiuni sau periodic.
- **Opțiunea B:** Sesiuni periodice și/sau discuții de tip focus-grup și interviuri care implică principalele părți interesate pentru a culege datele de monitorizare și evaluare (de exemplu, la 3 luni, 6 luni, 9 luni).
- **Opțiunea C:** O combinație creativă a opțiunilor A și B. Organizația dvs. poate avea diferite idei creative privind implementarea procesului de M&E în moduri adecvate contextului.



Partenerii de implementare trebuie să aleagă procesul de monitorizare adecvat programului lor de mentorat și să identifice reperele necesare pentru a monitoriza progresul. Implicarea atât a mentorilor, cât și a beneficiarilor în proiectarea acestui proces și în activitățile de raportare va conduce la un program mai bun.

Implicarea copiilor în evaluare

Prezentăm mai jos îndrumări privind participarea mentorilor și beneficiarilor la evaluarea programului:

- Începeți să vă gândiți cum veți implica copiii în monitorizare și evaluare încă din primele etape ale oricărui proiect sau program.
- Introduceți **mecanisme confidentiale** de raportare care sunt accesibile fetelor și băieților, pentru a vă asigura că toți copiii pot împărtăși cu ușurință ceea ce îi îngrijorează sau pot indica situații de abuz asupra copiilor. Aceste îngrijorări trebuie întotdeauna urmărite cu sensibilitate și promptitudine de instituțiile competente.

- Asigurați-vă că toți copiii au **abilitățile** necesare și **încrederea** de a utiliza instrumente de monitorizare participativă pentru a-și menține rolul activ în monitorizare și evaluare.
- Elaborați **indicatori adaptați pentru copii** împreună cu copiii pentru a le permite să își identifice preocupările prioritare și obiectivele pe care doresc să le atingă. *Setul de instrumente pentru monitorizarea și evaluarea participării copiilor, pentru care există un link în Anexa 1, prezintă exemple de indicatori.*
- Faceți eforturi pentru a asigura un mediu sigur, în care copiii și tinerii se simt în siguranță pentru a discuta experiențe negative și a prezenta critici cu privire la participarea la program fără teama de repercusiuni.
- Oferiți copiilor **feedback rapid și clar cu privire la impactul** implicării lor, la rezultatul oricărei decizii, pașii următori și valoarea implicării lor.
- Comunicați într-un mod accesibil și prietenos rezultatele monitorizării și evaluării tuturor copiilor implicați și asigurați-vă că feedbackul lor este luat în considerare în activitățile viitoare.
- Asigurați-vă că orice greșeli identificate în urma evaluării sunt recunoscute și că organizația intenționează în mod ferm să le folosească ca lecții învățate pentru a îmbunătăți practicile viitoare.
- Evaluați modul în care mentorii au înțeles și au implementat prioritățile și recomandările copiilor în strategiile lor.

Principalele instrumente M&E care se pot folosi:

- Interviu.
- Chestionare sau sondaje (inclusiv chestionare privind cunoștințele, atitudinile și practicile (CAP)).
- Discuții de tip focus-grup.
- Observare.
- Instrumente participative de colectare și analiză a datelor.
- Relatări despre cele mai semnificative schimbări, povești de caz sau mărturii orale.

Planul de monitorizare și evaluare avea următoarea formă:

Indicatori	Există rapoarte pe care le putem analiza?	Ce metode se vor folosi pentru colectarea datelor?	Cât de des vor fi colectate aceste date?	De la cine vom colecta aceste date?	Cine va colecta aceste date?	Care sunt materialele necesare?
De ex. Copiii și-au sporit încrederea în sine	Harta corpului înainte/după ; relatări privind cele mai semnificative schimbări; rapoarte M&E	Scorul încrederii în sine; harta corpului (înainte și după); relatări privind cele mai semnificative schimbări; rapoarte M&E; observare	Punctajul de referință la începutul programului; la 12 luni și la 18 luni; relatări la fiecare trei luni	Mentori, beneficiari , părinți	Personale	Răcoritoare pentru întâlniri și discuții de tip focus-grup cu părinții/tutorii

În cadrul proiectului MINT, monitorizarea impactului și ajustarea metodologică s-au făcut după cum urmează:

- **Evaluare inițială privind integrarea copiilor**
Pentru a demonstra impactul pozitiv al programului de mentorat asupra integrării copiilor, a fost realizat un sondaj inițial pentru a obține date despre beneficiari și despre mentori.
- **Evaluare intermediară și finală**
La finalul primului ciclu de 9 luni, fiecare partener a colectat un set de informații și date referitoare la progresul fiecărui copil în ceea ce privește integrarea locală, defalcate pe mai multe domenii care au inclus: stăpânirea limbii locale (evaluare externă), rezultate școlare (evaluare externă) și integrare socială (autoevaluare). Apoi, rezultatele au fost comparate cu datele de referință. Aceeași metodologie a fost utilizată din nou la sfârșitul celui de-al doilea ciclu, pentru a măsura progresul copiilor incluși în acest ciclu în ceea ce privește integrarea locală. Sondajul final a introdus trei noi măsurători: interacțiunea mentorului/beneficiar; nivelul de participare și de implicare; și evaluarea generală a programului de mentorat.
- **Ajustarea metodologică**
În baza rezultatelor sondajului intermediar și final, a discuțiilor de tip focus-grup cu participanții și părinții și interviurilor cu partenerii din cadrul programului MINT, metodologia programului de mentorat a fost revizuită pentru a reflecta cele mai bune practici din cadrul proiectului. Cadrul actualizat va face obiectul unei largi diseminări la nivelul UE.

3.5 Trecerea la mediul digital

Debutul pandemiei COVID-19 a însemnat un proces masiv de ajustare și reorientare pentru toți partenerii din programul de mentorat MINT. Una dintre cele mai mari provocări a fost „trecerea la mediul digital” - transpunerea unui program care depindea de interacțiunea umană pentru a crea legături și relații în spațiul virtual. Dintre problemele cu care s-au confruntat partenerii din cadrul proiectului menționăm:

- **Epuizarea beneficiarilor** - deoarece mulți dintre copii aveau deja zile întregi de cursuri online, erau oboșiți fizic de timpul petrecut în fața ecranului și, de asemenea, nu mai erau motivați să participe.
- **Demotivarea mentorilor** - parțial din cauza dificultății de a crea o legătură online.
- **Dificultăți logistice** - nu toți beneficiarii au avut acces egal la dispozitive, iar personalul partenerilor a trebuit să preia un rol mai substanțial de coordonare, uneori folosind telefonul familiei.

„Dacă mentorii și-au pierdut motivația în timpul pandemiei, a fost pentru că nu știau cum să fie de folos”.
- Membru al echipei, Polonia

Deși amploarea acestei provocări poate fi o chestiune ce se aplică strict acestei perioade, am considerat că este util să învățăm din procesele de adaptare și reorientare și să aplicăm

ce am învățat în viitoarele programe care au o componentă de mentorat online. Iată câteva exemple:

1. **Mentorii trebuie să învețe tehnici de motivare.** Gândiți-vă la modalități prin care ideile „offline” de creare a unei legături pot fi mutate online. În special, îndrumați mentorii să fie atenți la starea de spirit, propunând activități adecvate de „energizare” care pot presupune mișcare fizică, de exemplu dans, exerciții de mobilitate, jocuri. Altele ar include activități de tipul „arată și povestește” sau povestiri.
2. **Atenție la semnele de oboseală.** Întâlnirile mai scurte și mai frecvente, în care anumite activități rămân să fie finalizate „offline”, pot fi mai eficiente decât sesiunile mai lungi și mai puțin frecvente.
3. **Sesiuni creative.** Valorificați formatele pe care copiii le pot cunoaște sau care sunt în pas cu vremurile, de ex. videoclipuri Tik Tok. Alte idei care au pornit de la interesele mentorilor și beneficiarilor au inclus tururi virtuale de muzee, o „vizită” virtuală la o fermă de animale și documentare pentru a crea un tur al orașului.
4. **Combinați echipe de mentori și beneficiari.** Ocazional, participarea la sesiuni de grup a îmbunătățit experiențele online.
5. **Găsiți un echilibru între învățare și distracție.** Sesiunile de mentorat online au devenit adesea asemănătoare cu sesiunile remediale pentru copiii care au probleme cu școala virtuală. Un aspect de reținut este că rolul de mentor nu este exclusiv unul de profesor, deci ar fi de dorit să se ajungă la un echilibru în ceea ce privește conținutul sesiunilor.
6. **Explorați instrumentele care pot îmbunătăți experiența.** Pot fi folosite mai multe instrumente online pentru a face sesiunile mai atractive, de exemplu Mural, Kahoot, Mentimeter.
7. **Țineți cont de barierele lingvistice.** Copiii care au probleme cu exprimarea într-o anumită limbă pot fi și mai dificil de implicat online, deci ar fi util ca mentorii să aibă la dispoziție activități care îi ajută să depășească barierele lingvistice (pentru detalii, consultați secțiunea 4.2, Depășirea barierelor culturale și lingvistice). Un instrument util online (utilizați-l numai atunci când este absolut necesar) a fost Google Translate!

Inspirație din practică - „Compartimente în tren”



O idee creativă din experiența OPU a fost generarea de videoclipuri, folosind fiecare „casetă” de pe ecranul Zoom pentru a descrie un personaj. Una dintre temele videoclipurilor a fost „eliminarea barierelor (COVID)”, alta a reprezentat scenarii în vagoanele unui tren. Unele dintre aceste scenarii pentru povești au fost:

- Trei pasageri nu au bilet, unul este controlor.
- O persoană intră cu muzica dată tare și nu vrea să o oprească.
- Intră o celebritate, suscitând interesul tuturor, dar dorește să aibă intimitate.
- Toată lumea este flămândă și a mai rămas doar o baghetă, dar apoi sosește o persoană într-un scaun rulant.

Cum reacționează fiecare personaj? Cum pot fi folosite expresiile pentru a transmite elementul dramatic? Cum poate fi folosită muzica pentru a îmbunătăți videoclipurile - și elementul de distracție? Acestea au fost câteva dintre ideile explorate în crearea de videoclipuri care au reprezentat în cele din urmă experiențe creative comune pentru mentori și beneficiari.

„Narațiunile, basmele, poveștile - sunt colorate și mai eficiente.”

- Membru al echipei, Republica Cehă

„Soluția pentru situația din pandemie cu „Depășirea barierelor” și „Videoclipurilor cu vagoanele de tren” a fost grozavă. Mi-a plăcut foarte mult că am reușit să păstrăm contactul așa (când nu era posibil să ne întâlnim offline).”

- Mentor, Republica Cehă

În general, personalul partenerilor a specificat că nu crede că un program de mentorat complet online este potrivit pentru această categorie demografică, cu copiii mai mici. Când a fost posibil, s-a preferat aplicarea unui program combinat, în care să existe ocazii pentru crearea și dezvoltarea unei legături interumane directe, offline.



Notă din practică: În cazul sesiunilor online, a existat riscul ca timpul respectiv să fie petrecut exclusiv pentru activități remediale. Unii mentori MINT au indicat că simt o mare presiune din partea părinților cu privire la performanțele școlare ale beneficiarilor și că sunt întotdeauna disponibili pentru a ajuta cu temele și activitățile școlare. Personalul programului a subliniat cât de important este ca mentorii să precizeze care sunt limitele, de preferință de la bun început: să indice clar cât timp pot petrece cu beneficiarii lor și ce fel de sprijin pot oferi în mod rezonabil.

4. Considerații generale

După cum reiese din întreg conținutul cadrului, protecția este elementul comun, prezent în toate aspectele care țin de proiectarea și implementarea programului. **Cu toate acestea, există și alte considerații generale pe care trebuie să le aibă în vedere organizațiile de implementare: participarea copiilor, depășirea barierelor culturale și lingvistice și asigurarea egalității de gen.** Personalul de sprijin trebuie să aibă abordări clare în privința acestor provocări și să sprijine mentorii pentru a ști cum să le facă față.

4.1 Participarea copiilor - o abordare bazată pe drepturi

Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului (UNCRC) recunoaște că copiii nu sunt doar beneficiari pasivi, care au dreptul să fie îngrijiți și protejați de adulți. Mai degrabă, aceștia sunt titulari ai drepturilor, care au dreptul să fie implicați, potrivit capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, în deciziile care îi afectează și sunt îndreptățiți să exercite o responsabilitate crescândă pentru deciziile pe care sunt competenți să le ia pentru ei înșiși. Articolul 12 din UNCRC prevede că **fiecare copil capabil de discernământ are dreptul de a-și exprima opinia liber asupra oricărei probleme care îl privește, și că opiniile sale trebuie să fie luate în considerare ținându-se seama de vârsta sa și de gradul său de maturitate.** Acesta este un drept fundamental și un principiu de bază care trebuie să avut în vedere în implementarea tuturor celorlalte drepturi.

Comitetul pentru Drepturile Copilului a subliniat că dreptul de participare se aplică fără discriminare tuturor copiilor capabili de discernământ, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, etnie, religie, venitul familiei sau alți factori. Se aplică tuturor domeniilor vieții acestora, de la familie, școală, comunități locale și servicii publice până la politica guvernamentală mai largă. Comitetul subliniază, de asemenea, importanța fundamentală a faptului de a asigura copiilor informațiile (în formate accesibile), timpul și spațiul de care au nevoie pentru a putea participa în condiții de siguranță și în mod eficient.

Inițiativele care implică activ copiii au demonstrat că:

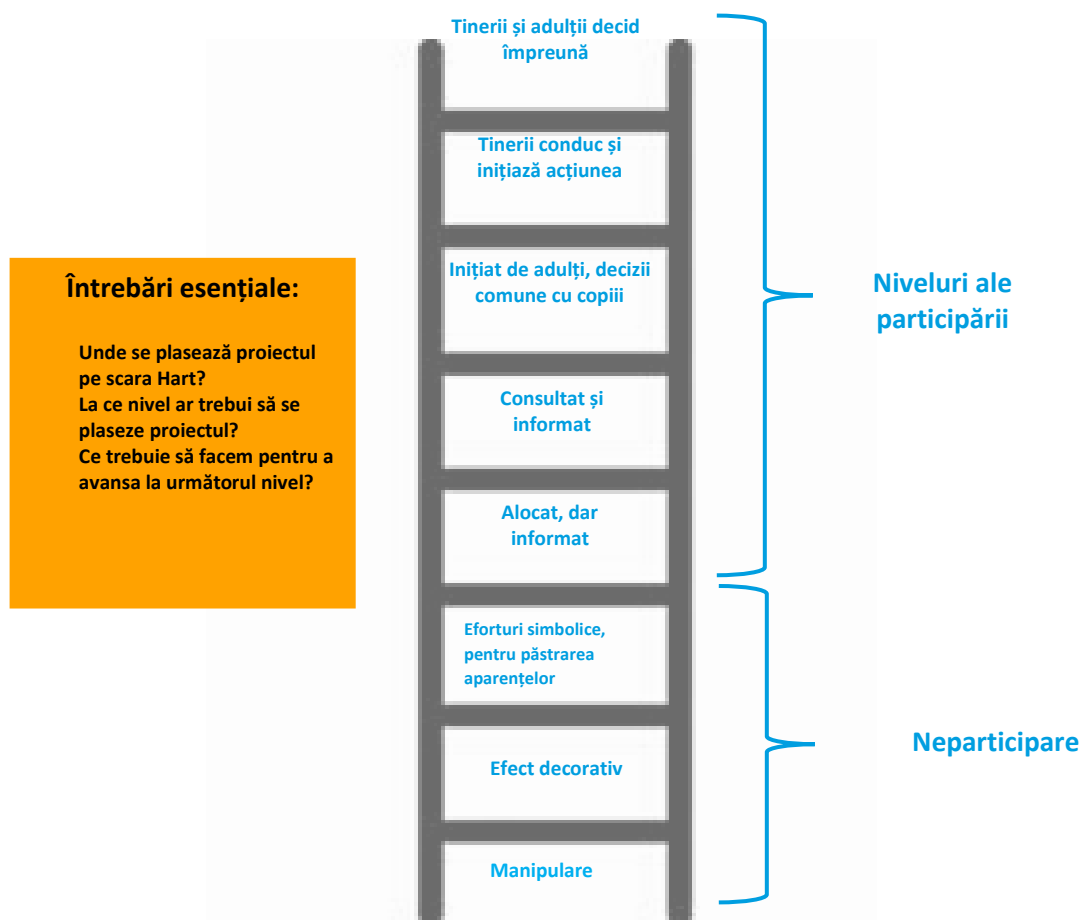
- copiii și tinerii au perspective și experiențe unice care pot scoate la lumină dificultățile cu care se confruntă și cele mai bune strategii pentru soluționarea acestora
- copiii, atunci când li se oferă ocazia, informațiile și sprijinul necesar, pot și contribuie semnificativ la deciziile care le afectează viața
- copiii doresc mai mult control asupra problemelor care îi afectează, la nivel individual și colectiv
- adulții subestimează de obicei capacitățile copiilor și sunt impresionați pozitiv când văd copiii contribuind activ la discuții
- participarea copiilor poate îmbunătăți calitatea legislației, elaborarea politicilor și furnizarea serviciilor relevante pentru viața lor, cu rezultate pozitive pentru fructificarea drepturilor lor
- copiii și adulții menționează în mod constant că participarea îmbunătățește abilitățile, încrederea și respectul de sine ale copiilor.

Dacă copiii sunt ascultați, serviciile concepute pentru a le satisface nevoile vor fi mai eficiente (și, prin urmare, mai eficiente). O inițiativă la nivel mondial care a pilotat un cadru și un set de instrumente pentru monitorizarea și evaluarea participării copiilor a prezentat recent dovezi privind rezultatele benefice și impactul participării copiilor. Rezultatele au demonstrat că atât copiii, cât și tinerii prezintă în mod consecvent beneficii datorită participării active, fiind mai conștienți de drepturile lor, având mai multă încredere în propriile forțe, stimă de sine, abilități de leadership sporite și fiind mai încrezători în negocierile cu adulții.

Către o participare semnificativă

Scara participării lui Hart oferă un instrument util de evaluare comparativă, pentru a vedea cât de eficient includ organizațiile participarea în programele lor.²¹ Aceasta poate fi utilizată în fiecare etapă a proiectării și implementării, pentru ca personalul să știe unde se plasează o activitate pe această scară - și dacă poate să devină mai participativă.

Nu este necesar ca fiecare activitate să fie situată la cel mai înalt nivel - de exemplu, în proiectul MINT, procesul de alocare a echipelor a fost adesea inițiat de adulți, care fuseseră informați de preferințele copiilor. Cu toate acestea, nivelul de participare depinde adesea de CUM se fac lucrurile - la un nivel minim, este esențial ca toți copiii și tinerii să aibă informații adecvate și să înțeleagă situația.



Scara participării lui Hart

²¹ Pentru informații suplimentare privind scara participării lui Hart, consultați: <https://organizingengagement.org/models/ladder-of-childrens-participation/>

Iată câteva sfaturi practice pentru personal, pentru a facilita un program de mentorat mai participativ:

- La fiecare pas al proiectării și implementării programului, consultați-vă cu beneficiarii și cu mentorii pentru a vă asigura că proiectul este adecvat.
- Sprijiniți mentorii să dezvolte și să proiecteze un plan pentru ședințele individuale, în colaborare cu beneficiarii lor.
- Capacitați beneficiarii și mentorii pentru a fi agenți activi în probleme de protecție.
- Permiteți mentorilor să vină cu soluții la provocări, în grup sau individual.

Iată câteva sfaturi practice pentru ca mentorii să fie mai participativi:²²

- Limbajul corpului este foarte important, pentru că poate demonstra încredere și deschidere. Mențineți contactul vizual, înclinați-vă spre beneficiar, așezați-vă lângă beneficiar.
- La începutul procesului de mentorat, cereți beneficiarului să se implice activ în stabilirea unor reguli de bază pentru relația mentor-beneficiar și pentru sesiunile viitoare. Reflectați asupra acestor reguli de bază la fiecare câteva săptămâni.
- Sprijiniți-vă beneficiarul să identifice opțiuni și să ia decizii; nu le spuneți ce să facă. Sunt capabili să se gândească la propriile obiective și așteptări pentru acest program. Este sarcina mentorului să practice întrebări, să îi ajute și să îi ghideze pe parcursul acestui proces și să îi sprijine să aleagă soluțiile/activitățile pe care le consideră necesare pentru a atinge aceste obiective.
- Fiți atenți la nivelul de energie al beneficiarului. Dacă par agitați sau oboșiți, includeți o activitate de energizare. De asemenea, este bine să aveți o varietate de activități: puteți să le arătați un videoclip pe YouTube, să discutați, să vorbiți despre cum a decurs ziua lor, să faceți ceva amuzant etc. Trebuie să știți când să încetați o activitate și să treceți la următoarea.
- Puneți întrebări deschise (întrebări care nu au un răspuns da/nu/într-un singur cuvânt). Așteptați pentru a oferi copilului suficient timp pentru a se gândi și a răspunde.
- Lăsați beneficiarul să vorbească mai mult. Încercați să vorbiți doar 20% din timp, iar ei 80%.
- Nu corectați beneficiarul cu asprime și nu îi disprețuiți opiniile. Opiniile și ideile lor sunt valoroase. Dacă propun ceva periculos, canalizați-i discret în altă direcție.
- Ajutați-l pe beneficiar să reflecteze la activitățile întreprinse. Nu oferiți feedback până când nu au reflectat ei. Întrebări pe care le-ați putea adresa: Cum ai decis să derulezi această activitate? Ce ai învățat în timpul activității? Cum te-ai simțit făcând activitatea? Ce ar fi mers mai bine?
- Ascultați activ. Atunci când beneficiarul vă relatează despre experiența sa, nu începeți să vorbiți despre ceva care vi s-a întâmplat vouă. Nu terminați propozițiile beneficiarului și nu îi dați sfaturi înainte de a fi explorat complet subiectul din punctul său de vedere. Nu judecați.
- Dacă efectuați o activitate pentru care trebuie să dați instrucțiuni, vorbiți cât mai succint posibil. Dacă există mai multe etape, prezentați instrucțiunile pas cu pas. Verificați dacă beneficiarul a înțeles instrucțiunile.
- Asigurați-vă că beneficiarul se bucură de aceste sesiuni.

²² Adaptare după:: Child to Child, Hearing All Voices Facilitator Manual

„Pentru ședințele individuale a trebuit să-l încurajez [pe beneficiarul meu] să vină cu câteva sugestii despre ce putem să facem și unde să mergem. A fost frumos că a avut acest sentiment că este auzit. Mi se pare că acești copii nu își îngăduie să ceară și să aibă dorințe și cred că acest proiect le-a permis exact asta. Știu că beneficiarul meu s-a simțit minunat că și-a putut exprima dorința și că s-a putut realiza.”

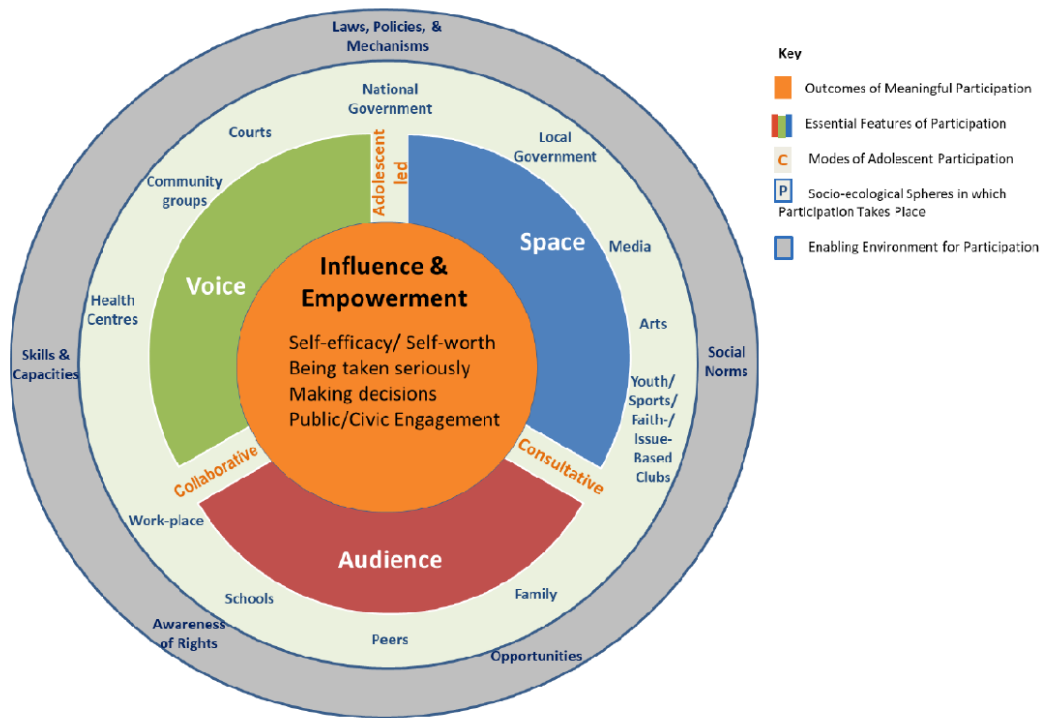
- Mentor, Slovenia

Definirea rezultatelor participării

Cadrul conceptual UNICEF pentru măsurarea rezultatelor participării adolescenților (a se vedea linkul din Anexa 1) identifică patru domenii principale pentru rezultatele participării tinerilor.

1. **Sentimentul propriei valori/stimei de sine/propriei eficacități:** încredere în sine, ocazia de a aspira la obiective, capacitatea de a contesta nedreptățile, medii pozitive pentru adolescenți, posibilitatea de a se exprima în condiții de siguranță, un sentiment de bunăstare personală (susținut de schimbări ale normelor sociale, un nivel sporit de conștientizare și dezvoltarea capacităților)
2. **Sentimentul că sunt luați în serios:** respect de sine, senzația că pot influența ceva, motivație crescândă de a-și exprima punctul de vedere, posibilitatea de a face diferența, respectul adulților față de adolescenți, ocazia de a-și schimba viața, potențialul de a cere dreptate și responsabilitate (susținut de cadre legale și de politici, schimbări ale normelor sociale, un nivel sporit de conștientizare și dezvoltarea capacităților)
3. **Luarea deciziilor:** încredere în sine, sentiment de autonomie sporită, cunoștințe îmbunătățite, simț al responsabilității, încredere a adulților în abilitățile adolescenților (susținută de schimbări ale normelor sociale, un nivel sporit de conștientizare și cadre legale și de politici)
4. **Implicare publică/civică:** învățare și cunoaștere, potențial de influențare a legilor, politicilor sau programelor, conștientizarea drepturilor, colaborare, senzația de eficacitate a grupului, posibilitatea de a produce modificări concrete ale practicilor, dispozițiilor și serviciilor puse în aplicare de autoritățile publice care, la rândul lor, duc la îmbunătățiri ale bunăstării, reducerea inegalității și contribuie la calitatea vieții (susținută de crearea de spații, un nivel sporit de conștientizare și cadre legale și de politici).

Fiecare dintre aceste rezultate poate indica un set mai larg de schimbări sau implicații pozitive pentru tineri. Un set echilibrat de indicatori trebuie să includă indicatori din toate cele patru domenii. Cadrul conceptual prezentat în diagrama de mai jos ilustrează modul în care se încadrează aceste rezultate în contextul mai larg și unde ar putea fi găsiți indicatorii:



Cercul exterior: Legi, politici și mecanisme
 Abilități și capacități
 Următorul cerc: Autoritățile centrale
 Tineret/Sporturi/Religie
 comunitare Tribunale
 Următorul cerc: Conduc de adolescenți
 Spațiu Public
 Cercul din mijloc: Influență & Capacitare
 Autoeficacitate/Propria valoare
 Luat în serios
 Luarea deciziilor
 Implicare publică/civică

Norme sociale
 Oportunități
 Conștientizarea drepturilor

Autoritățile locale
 Mass-media
 Arte Cluburi
 Familie Colegi Școli
 Locul de muncă
 Unități sanitare
 Grupuri

Consultativ
 Collaborativ

Legendă
 Rezultatele participării semnificative
 Caracteristici esențiale ale participării
 Moduri de participare a adolescenților
 Sfere socioecologice în care are loc participarea
 Mediu favorizant pentru participare

4.2 Depășirea barierelor culturale și lingvistice

Crearea de experiențe comune poate contribui la depășirea prejudecăților și a ideilor preconcepute, având ca efect sporirea coeziunii comunității. Cu toate acestea, trebuie să aveți grijă să nu faceți rău și să nu creați sau să nu exacerbați tensiuni care ar putea submina obiectivele programului. Capacitatea de a înțelege și gestiona diferențele culturale este o calitate esențială, care trebuie dezvoltată la candidații pentru rolul de mentori.

Indiferent de contextul etnic și religios, relația care trebuie stabilită între mentori și beneficiari trebuie să se bazeze pe înțelegere reciprocă și respect. Îndepărtându-se de relațiile ierarhice tradiționale, programele trebuie să pornească de la premisa că **toți participanții au multe de învățat unii de la alții.**

Prezentăm mai jos sunt câteva exemple de pași care ar putea fi urmați pentru a proiecta programe sensibile din punct de vedere cultural:

- Creați în colaborare un acord de mentorat (Anexa 2 cuprinde un exemplu de formular care poate fi modificat în urma discuției dintre mentor și beneficiar).
- Implicați membrii comunității beneficiarului în proiectarea programului. Aceasta poate include o persoană centrală la care să puteți apela oricând pentru soluții, dacă este necesar.
- Includeți tineri din medii etnice similare cu ale beneficiarilor în desfășurarea programului - în special cei care sunt stabiliți în țara-gazdă de mai mult timp.
- Aveți grijă la considerentele de gen atunci când alocați echipele (de exemplu, mentori bărbați cu beneficiare) și asigurați-vă că familiile cunosc acest aspect și sunt de acord.
- Creați legături cu alte organizații, de exemplu instituții religioase, care ar putea contribui la consolidarea competenței culturale.



Notă din practică: Tdh România a lucrat cu un mediator cultural: mama unui beneficiar care a putut indica dacă anumite activități ar fi potrivite pentru participarea copiilor.

Exemplu de exercițiu de formare a mentorilor: împărtășirea elementelor culturale²³

Obiectiv: Împărtășirea elementelor culturale - activitate de spart gheața

Public: Mentorii noi

Materiale necesare: Cartonase, markere

Durata exercițiului: 15 minute

Urați bun venit participanților și mulțumiți-le pentru că doresc să lucreze cu un copil RTT recent sosit. Spuneți-le că toți provenim din medii și din culturi diferite și că noua lor relație va constitui pentru ei o modalitate excelentă de a afla mai multe despre perspectiva unui tânăr imigrant.

1. Rugați fiecare persoană să își scrie numele în centrul unui cartonaș. În colțul din dreapta sus, cereți-le să scrie numele unui mentor/model local care i-a ajutat să se bucure de succes în cultura lor. În colțul din stânga sus, cereți-le să scrie trei lucruri care le-au fost oferite de familia lor (numele, siguranță, iubire). În colțul din stânga jos, cereți-le să scrie un mod în care cultura lor este diferită de alte culturi. În colțul din dreapta jos, cereți-le să descrie o strategie pe care intenționează să o folosească atunci când lucrează cu un tânăr imigrant dintr-o altă cultură.
2. Rugați participanții să se grupeze câte doi. Spuneți-le că vor folosi acest cartonaș pentru a se prezenta. Vor avea la dispoziție 5 minute pentru a discuta.
3. După ce fiecare participant a avut ocazia de a se prezenta, anunțați-i că partenerul lor va trebuie să îi prezinte întregului grup.

²³ Sursa: Mentoring Immigrant and Refugee Youth: A Toolkit for Program Coordinators

4. După ce au fost prezentate toate grupurile, mulțumiți-le pentru că au vorbit grupului despre cultura lor. Spuneți-le că în curând li se va oferi șansa de a afla mai multe despre cultura unui tânăr care va avea propriul context, propriile experiențe, propria cultură.

Limba

Pentru copiii nou-veniți, depășirea barierei lingvistice poate fi un pas semnificativ către formarea unei relații mentor-beneficiar. În proiectul MINT, achizițiile lingvistice au fost definite ca un obiectiv al programului, pentru care au fost incluse activități adecvate în scopul îmbunătățirii abilităților beneficiarilor. La final, acestea au fost considerate drept unul dintre cele mai semnificative domenii de impact ale proiectului.

Acolo unde achizițiile lingvistice nu constituie în mod explicit un scop al programului, barierele lingvistice pot fi soluționate într-o anumită măsură prin includerea activităților tip „să spargem gheața“ și de consolidare a echipei în materialele pentru mentori.

Considerații generale de ordin practic:²⁴:

- Vorbiți natural și cu viteză normală.
- Evitați situațiile în care vorbiți stricat o limbă sau adoptați un accent străin.
- Vorbiți cât mai puțin, oferind instrucțiuni și feedback simplu și succint.
- Gândiți-vă la nivelul limbajului pe care îl folosiți. Evitați folosirea unor termeni dificili și exprimați-vă în propoziții scurte și simple.
- Folosiți modul imperativ pentru a da instrucțiuni.
- Învățarea unei limbi poate avea loc prin activități specifice (cum ar fi predarea unui vocabularul nou) sau pur și simplu prin conversație. Nu întrerupeți prea mult conversația pentru a corecta gramatica sau exprimarea beneficiarului.
- Puteți să îi stabiliți beneficiarului teme pentru acasă, cerându-i să găsească 10 cuvinte pe care nu le cunoaște și să le aducă la următoarea sesiune pentru a discuta.



Notes from Practice: În cadrul programului MINT a fost utilizată o aplicație lingvistică pentru a ajuta copiii migranți să învețe mai ușor limba locală. De asemenea, partenerii din cadrul programului au apelat la serviciile unor traducători pentru a ajuta beneficiarii și mentorii să discute; în unele cazuri, mentorii vorbeau limba maternă a beneficiarilor sau era prezent un frate pentru a traduce.

Câteva idei care nu presupun resurse costisitoare pentru a depăși barierele inițiale din experiența Ocalenie:

- Folosirea **primei sesiuni** pentru a stabili câteva fraze comune și semnificațiile acestora, pentru o comunicare viitoare mai bună.
- Utilizarea unor **jocuri**, precum o adaptare a Pictionary pentru a atribui sens cuvintelor și obiectelor.

²⁴ Adaptare după: Child to Child, Hearing All Voices Facilitator Manual

- „Am comunicat prin joc.”
- Mentor, România

„[Fiica mea] se simte mai încrezătoare la școală. Vorbește mai bine limba poloneză, ceea ce o ajută să participe mai mult în timpul orelor. Are note mai bune.”

- Mamă, Polonia

„Pentru a învăța o limbă este nevoie de practică, iar acest program exact asta oferă. Cu siguranță a avut un impact extraordinar în a-i ajuta să vorbească și să scrie mai bine în limba română.”

- Părinte, România

Exemplu de fișă despre diversitate, pentru mentor²⁵

Diversitatea acoperă o varietate a diferențelor dintre noi toți. Deoarece fiecare persoană este diferită, și prezintă diferențe la nivel individual, diversitatea oamenilor este egală cu numărul celor care există pe această planetă la un moment dat!

Pentru a ușura lucrurile, avem tendința de a grupa elementele comune în diferite identități sau culturi. Cu toții avem o varietate de culturi, identități și experiențe care ne fac să fim cine suntem. Această combinație de cultură, identitate și experiență este diferită pentru fiecare persoană pe care o întâlnim! Gândiți-vă la cultura și identitățile dvs., care pot include:

- Vârsta
- Rasa ori etnia
- Genul
- Orientarea sexuală
- Religia sau filosofia personală
- Școala pe care o urmați
- Locul în care locuiți
- Câștigurile familiei
- Numărul de persoane din familia dvs.
- Pasiunile și temele de interes
- MULT MAI MULTE!

Împărtășirea culturii cu beneficiarul

Ceea ce este important de reținut despre diversitate este să fiți inclusiv - să tratați cu respect și cu bunăvoință toate diferențele pe care le întâlniți. Beneficiarii dvs. vor avea, fără îndoială, cultură, identități și experiențe care diferă de ale voastre. Explorați aceste diferențe împreună și găsiți și punctele comune. Puneți întrebări despre familia beneficiarului, despre tradițiile lor și despre ce este important pentru ei. Discutați cu beneficiarii dvs. despre

²⁵ Din: Be the Mentor, Mentoring Handbook, <http://www.bethementor.sab.co.za> -> SAB-Mentor-Handbook.pdf

cultura și identitatea dvs. și, poate, despre cum stăteau lucrurile când erați de vârsta lor. Veți fi surprinși de cât de mult puteți învăța!

Diversitatea ne ajută să aflăm mai multe despre alte moduri de viață și ne oferă posibilitatea de a împărtăși bogăția de experiențe pe care fiecare dintre noi le are.

4.3 Asigurarea echilibrului de gen și a echității

Promovarea, pe cât posibil, a egalității, diversității și incluziunii este importantă. Anexa 1 cuprinde link-uri către resurse pe aceste teme, iar în Biblioteca de resurse ChildHub²⁶ puteți găsi informații suplimentare în acest sens.

Copiii migranți sunt în primul rând copii și sunt îndreptățiți în egală măsură să se bucure de toate drepturile copilului. Principiul interesului superior al copilului înseamnă că fiecare copil trebuie privit ca un individ și trebuie să se acorde o atenție specială circumstanțelor sale particulare. Copiii migranți trebuie să aibă posibilitatea de a-și exprima propriile opinii și de a-și influența situația. Copiii care vin cu părinții nu sunt doar bunuri și pot avea propriile motive pentru care au imigrat.

Un aspect izbitor, dar adesea neglijat, este dimensiunea de gen a experiențelor refugiaților. În timp ce femeile și copiii sunt adesea descriși în mass-media și în discursul public drept victime, bărbații sunt adesea prezentați ca virili, activi și chiar amenințatori. Deși există similitudini importante în experiențele migrației în rândul femeilor și bărbaților, există și diferențe. Violența de gen, de exemplu, este definită ca fiind „*violența îndreptată împotriva cuiva din cauza statutului său de femeie sau fată, sau care afectează în mod disproporționat femeile și fetele. Include acte care provoacă vătămări sau suferințe fizice, mentale sau sexuale, amenințări cu astfel de acte, constrângeri și alte privări de libertate.*” În timp ce această definiție se concentrează asupra femeilor, este important de reținut că violența bazată pe gen poate afecta persoane de toate genurile, inclusiv pe cele care nu se identifică prin atributele binare de gen.

Toți migranții sunt vulnerabili la abuz și exploatare, dar femeile migrante sunt în mod deosebit expuse riscului. Femeile și fetele reprezintă 71% din totalul victimelor traficului de persoane, potrivit unui raport din 2016 al Oficiului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate. Femeile și fetele se confruntă, de asemenea, cu vulnerabilități suplimentare atunci când sunt strămutate în urma unui conflict sau dezastru natural. Haosul și prăbușirea sistemelor de protecție înseamnă că făptașii pot să abuzeze fără a se teme de pedepse. Lipsa adăpostului, supraaglomerarea și spațiile publice slab iluminate sporesc toate riscului violenței de gen, inclusiv a violenței sexuale.

Famiile care se confruntă cu dificultăți extreme pot adopta, de asemenea, mecanisme de adaptare care pun în pericol bunăstarea femeilor și fetelor. Un studiu susținut de UNFPA²⁷, de exemplu, a constatat rate alarmante ale căsătoriei în rândul minorilor la nivelul unor populații vulnerabile de refugiați sirieni. Atunci când se produc abuzuri, multe femei și fete

²⁶ <https://childhub.org/ro>

²⁷ <https://www.unfpa.org/news/new-study-finds-child-marriage-rising-among-most-vulnerable-syrian-refugees>

migrante nu au resursele, sistemele de sprijin și cunoștințele necesare pentru a căuta ajutor.

Cei care lucrează direct cu tinerii știu că **băieții și fetele reacționează diferit la mentorat, necesitând adesea abordări și strategii diferite** pentru a obține rezultate similare. Deși deocamdată există un număr limitat de cercetări cu privire la modul în care genul afectează relațiile de mentorat, există dovezi că diferența de gen constituie un aspect important. Cercetările privind genul în domeniul mai vast al psihologiei dezvoltării indică diferențe între modurile în care își dezvoltă identitatea personală, își formează prieteni și își comunică interesele și nevoile băieții și fetele. Dacă sunt ajutați să înțeleagă unele dintre aceste diferențe prin formare inițială și continuă și prin sprijin continuu, mentorii pot fi mai eficienți în dezvoltarea unei relații pozitive cu beneficiarul lor.

Formarea mentorilor în abordări specifice genului

Indiferent dacă mentorii repartizați unor beneficiari de același gen sau de alt gen, vor avea de câștigat învățând despre aspectele de gen și despre abordările folosite atunci când lucrezi cu băieți sau cu fete. **Formarea asigurată mentorului trebuie să includă informații, activități și discuții despre modul în care diferențele de gen afectează dezvoltarea relațiilor de mentorat.** Aceste elemente suplimentare ale formării pot ajuta mentorii, bărbați sau femei, să învețe cum să comunice mai eficient cu beneficiarii lor, să îi încurajeze pe beneficiari să gândească dincolo de stereotipurile de gen și pot ajuta toți participanții să înțeleagă mai bine comportamentul adolescenților.

Exemple de informații care ar putea fi prezentate într-o sesiune de formare a mentorilor:

- Materiale despre **etapele dezvoltării adolescenților**, cu o discuție dacă anumite sarcini de dezvoltare sunt mai importante pentru băieți sau pentru fete.
- Informații despre **menținerea limitelor** pe măsură ce beneficiarii lor dornici să îi cunoască pun tot mai multe întrebări pentru a-i determina să le dezvăluie aspecte ce țin de viața personală.
- Utilizarea unor **resurse tipărite și media** care se concentrează pe aspecte de gen, pentru a genera conversații despre stereotipuri cu beneficiarii.
- Oferiți recomandări de lectură și filme în care sunt portretizate problematici de gen sau în care sunt contestate stereotipurile și includeți idei despre cum să stimulați discuțiile.
- Metode eficiente de comunicare pentru lucrul cu tinerii și cum afectează genul modul în care comunică oamenii.

Când privim diferențele dintre băieți și fete ne amintim că tinerii sunt diverși în fiecare aspect al vieții lor, indiferent de gen. Deși genul este un aspect important în lucrul cu tinerii, cel mai probabil vom obține rezultate prin adaptarea interacțiunilor noastre pentru a răspunde nevoilor și caracteristicilor individuale ale fiecăruia. Mentorii trebuie să își analizeze propriile stereotipuri cu privire la rolurile masculine și feminine și pot încuraja beneficiarii să se gândească în mod critic la ce înseamnă să fii bărbat și femeie în cultura țării lor de origine, în cultura locală și în cultura vastă, mondială. Aceștia îi pot ajuta pe beneficiari să își asume noi activități și provocări care îi transformă în ființe umane mai împlinite. Dar, mai presus de toate, mentorii trebuie să îi asculte și să îi aprecieze pentru cine sunt cu adevărat.

Promovarea echității și rezilienței

Pentru mulți copii refugiați și migranți, experiența de a-și părăsi casa și de a gestiona tranziția într-o nouă țară, cu o limbă și o cultură necunoscute, constituie o provocare. Copiii refugiați și părinții lor au părăsit țări în care se confruntau cu conflicte și abuzuri ale drepturilor omului, în căutarea siguranței și protecției. Este posibil să fi trecut prin călătorii dificile. Unii copii refugiați au trăit experiența doliului sau sunt separați de părinți și de membrii familiei. Alții pot fi, de asemenea, vulnerabili la circumstanțe stresante din noua lor țară, precum dificultăți financiare, schimbarea tipului de locuință și de școală, tensiuni acasă, rasism și atitudini negative față de refugiați.

Cu toate acestea, majoritatea copiilor și tinerilor refugiați sunt foarte rezistenți, în ciuda faptului că au suferit multe greutăți. Mersul la școală le oferă o structură zilnică și un sentiment de normalitate și stabilitate; de asemenea, are un rol cheie în a-i ajuta să se adapteze la schimbările prin care au trecut.

Articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene interzice orice discriminarea pe motiv de handicap, în timp ce articolul 26 prevede dreptul persoanelor cu handicap „de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională, precum și participarea la viața comunității”. Uniunea Europeană și 27 dintre statele sale membre sunt, de asemenea, părți la Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD), standardul internațional preeminent privind drepturile persoanelor cu dizabilități. CDPD nu face trimitere în mod explicit la refugiați și migranți cu dizabilități. Cu toate acestea, [Articolul 11 privind situațiile de risc și urgențele umanitare \(linkul este extern\)](#)²⁸ impune statelor părți la convenție să ia „în conformitate cu obligațiile ce decurg din dreptul internațional, inclusiv din dreptul internațional umanitar și din legislația internațională a drepturilor omului, toate măsurile necesare pentru a asigura protecția și siguranța persoanelor cu dizabilități în situații de risc, inclusiv în situații de conflict armat, de urgențe umanitare și de apariție de dezastre naturale”.

Bune practici pentru promovarea echității și rezilienței:

- **Evitați generalizările despre experiențele și nevoile copiilor**

Este foarte important să subliniem că refugiații minori și familiile acestora nu sunt un grup omogen. Faptul că vorbesc aceeași limbă sau provin din același sat, oraș sau din aceeași țară nu înseamnă că oamenii simt întotdeauna că aparțin aceluiași grup etnic sau cultural sau că împărtășesc aceleași convingeri și credințe. Ar fi greșit să presupunem că toți copiii care au avut o experiență de refugiat vor fi afectați de aceasta sau vor reacționa la ea în același mod.

- **Identificați factorii actuali care pot afecta bunăstarea**

În loc să judecați pripit că minorii refugiați au nevoie de tratament sau sprijin de specialitate în domeniul sănătății mintale, trebuie să analizați situația actuală a copilului și a familiei. Copiii pot fi vulnerabili din cauza circumstanțelor stresante cu care se confruntă aici în țara-gazdă, cum ar fi greutățile financiare, schimbările frecvente de locuință care conduc la schimbarea școlii, incertitudinile cu privire la cererile de azil, precum și dificultățile de adaptare la o nouă cultură și de învățare a unei alte limbi. Tinerii refugiați se pot confrunța cu manifestări de rasism și discriminare din cauza imaginii negative a solicitanților de azil prezentate frecvent în mass-media.

²⁸ Art. 11 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, disponibilă la <http://anpd.gov.ro/web/conventia/>

- **Concentrați-vă pe reziliență și comportamente pozitive de adaptare**
Unele activități, precum relatarea poveștilor, pot ajuta copiii să își înțeleagă și să își exprime sentimentele într-un mediu sigur. Activitățile creative și de grup, cum ar fi muzica, teatrul, arta și povestirea dezvoltă, de asemenea, abilități sociale și îmbunătățesc motivația și învățarea. Jocurile și activitățile sportive pot ajuta copiii să gestioneze experiența pierderii și schimbării. Eliberându-se de tensiune și distrându-se și bucurându-se, copiii pot face față mai bine și pot demonstra rezistență. Jocurile și activitățile sportive îi ajută pe copii să își dezvolte și abilitățile lingvistice și sociale.
- **Ajutați copiii să își facă prieteni**
Copiii refugiați au menționat în mod constant faptul că au prieteni ca fiind un sprijin major în școală. O rețea socială îi va ajuta pe copii să se simtă mai puțin izolați și le va stimula stima de sine.
- **Găsiți sprijin în școală și în alte resurse și servicii locale**
Partenerii de implementare au nevoie de o listă de persoane și instituții la care să apeleze pentru a face față problemelor pe măsură ce apar sau pentru a oferi sprijin dincolo de capacitatea propriei organizații. În calitate de organizații active în sectorul social, cu siguranță aveți o rețea deja existentă, totuși trebuie să fiți receptivi la ocaziile de a o extinde pentru a răspunde nevoilor copiilor RTT. De exemplu, dacă ați colaborat cu anumite școli pentru a identifica beneficiarii, ar merita să explorați mecanismele de sprijin pentru migranți care pot exista în acele școli.

5. Mentorat pentru integrare - Impactul asupra comunității

S-a demonstrat că mentoratul individual are avantaje semnificative atât pentru mentor, cât și pentru beneficiar. În cazul unui proiect precum MINT, impactul unui program de mentorat depășește cu mult echipele individuale. Acesta indică familiilor care se confruntă cu problemele migrației că sunt binevenite și că există ajutor la dispoziția lor pentru construirea unei vieți noi. Prin conectarea migranților cu comunitățile-gazdă, un astfel de proiect poate produce un impact cu adevărat profund și de amploare, punând bazele unei societăți pașnice, tolerante și coezive.

Implicarea părinților a fost esențială pentru succesul proiectului, deoarece aceștia au contribuit la coordonarea logistică, protecție, traducere și mediere culturală. Cu toate acestea, unul dintre efectele indirecte ale proiectului MINT a fost modul în care a contribuit la integrarea familiilor în ansamblu. Pentru viitoarele intervenții cu obiective de integrare explicite, o recomandare din cadrul proiectului a vizat facilitarea conexiunilor sociale sau a activităților pentru părinți și alți membri ai familiei.

„Ar fi fost mai ușor și pentru mine dacă la începutul acestui proiect ne-am fi întâlnit cu alți părinți și am fi putut vorbi și despre problemele noastre. [...] Am auzit deja aici că și alți copii au aceleași probleme [ca și fiul meu] și mă simt puțin mai bine acum.“

- Părinte, Polonia

„Cunoașteți familii de voluntari? Când am terminat cursul de limbă slovenă, am rămas acasă și am început să o uităm pentru că nu o folosim. Dacă aveți familii, acestea ar putea, de exemplu, să vină o dată pe lună în vizită, am putea bea cafea împreună și vorbi în limba slovenă.“

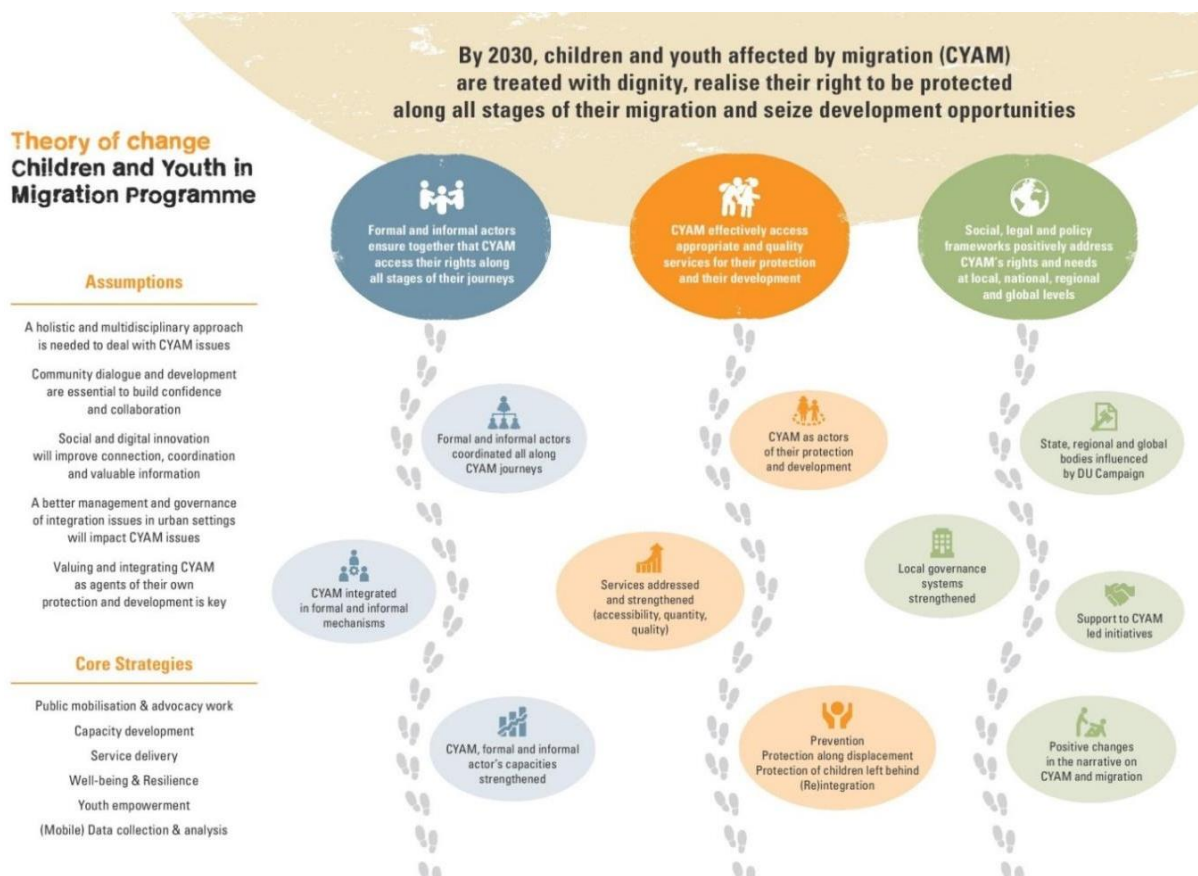
- Părinte, Slovenia

Desigur, alocarea resurselor umane și materiale trebuie făcută cu atenție, astfel încât relația individuală de mentorat să fie prioritară și nu compromisă.

Cu toate acestea, implicarea familiilor în activități de grup selectate poate constitui un mod de a facilita o tranziție dificilă și de a asigura durabilitatea impactului proiectului.

Anexa 1 - Teoria schimbării în cadrul proiectului MINT

Teoria schimbării



Programul Copii și tineri afectați de migrațiune

Ipoteze

Este necesară o abordare multidisciplinară pentru gestionarea problematicii CTAM
Dialogul și dezvoltarea în cadrul comunității sunt esențiale pentru încredere și colaborare
Inovația socială și digitală va îmbunătăți conectare, comunicarea și accesul la informații valoroase
O mai bună gestionare a problemelor de integrare în zonele urbane va avea impact asupra problemelor CTAM
Valorizarea și integrarea CTAM ca agenți ai propriei protecții și dezvoltări sunt esențiale

Principalele strategii

Activități de mobilizare publică și *advocacy*
Dezvoltarea capacității
Furnizarea serviciilor
Bunăstare și reziliență
Capacitarea tinerilor
Colectarea și analiza datelor (mobile)

Actorii oficiali și neoficiali se asigură împreună că CTAM au acces la drepturile lor în toate etapele parcursului lor
CTAM au acces efectiv la servicii adecvate și de calitate pentru propria protecție și dezvoltare
Cadrele sociale, legale și de politici abordează în mod pozitiv drepturile și nevoile CTAM la nivel local, național, regional și mondial

Actorii oficiali și neoficiali coordonați de-a lungul parcursului CTAM
CTAM ca actori ai propriei protecții și dezvoltări sunt esențiale
Organisme statale, regionale și mondiale influențate de campania DU

CTAM integrați în mecanisme formale și informale
Serviciile sunt gestionate și consolidate (accesibilitate, cantitate, calitate)
Sistemele de guvernare locale consolidate
Sprijin pentru inițiativele CTAM
CTAM, capacitățile actorilor oficiali și neoficiali consolidate
Prevenire
Protecție în timpul relocării

Protejarea copiilor lăsați în urmă
(Re)integrare

Modificări pozitive ale imaginii despre CTAM și migrație

Anexa 2 - Link-uri utile

Prezentăm mai jos câteva linkuri care vă pot fi utile atunci când vă proiectați programul de mentorat. Puteți găsi și alte materiale utile în biblioteca online Child Protection Hub (ChildHub), care merită explorată.

[Cadrele orientative și surse utile de sprijin](#)

[The United Nations Convention on the Rights of the Child \(UNCRC\)](#)

[Child-friendly Version of UNCRC](#)

[European Union Agency for Fundamental Rights on children's rights](#)

[Child Protection Hub](#) a fost inițiat de un grup de persoane și organizații din 9 țări din sud-estul Europei și din regiunea europeană mai largă. În calitate de comunitate profesională, ne străduim să creăm un mediu sigur și favorabil includerii tuturor copiilor. Echipa proiectului s-a reunit pentru a realiza acest demers ambițios cu scopul de a oferi profesioniștilor în domeniul protecției copilului instrumente de lucru și dezvoltare, spațiu pentru învățare și comunicare constantă și ocazia de a face parte dintr-o comunitate regională puternică de practică.

Informații suplimentare despre conflictele în desfășurare în țările din care fug refugiații sunt disponibile la [Refworld](#) – UNHCR.

[A Right to Be Heard: Listening to Children and Young People on the Move, UNICEF, 2018:](#) perspectivele a aproape 4.000 de tineri migranți și refugiați care au răspuns la un sondaj mondial recent realizat de UNICEF. Raportul evidențiază multe dintre provocările cu care se confruntă acești tineri dezrădăcinați, precum și speranțele și aspirațiile lor. De asemenea, ne amintește de agenda cu șase puncte a UNICEF pentru a acționa în vederea protejării drepturilor tuturor copiilor și tinerilor migranți și refugiați.

Raportul Eurydice '[Integrating Students from Migrant Backgrounds into Schools in Europe: National Policies and Measures](#)'.

[Resurse pe tema protecției:](#)

Keeping Children Safe este o inițiativă emblematică care sprijină protecția copiilor. Site-ul Keeping Children Safe este o sursă neprețuită de îndrumări, dovezi și abordări. Au o multitudine de resurse utile în [resource library](#).

Crucea Roșie canadiană oferă orientări utile. Manualul [Ten Steps to Creating Safe Environments for Children and Youth](#) este un ghid privind dezvoltarea, implementarea și monitorizarea strategiilor de gestionare a riscurilor în cadrul organizațiilor pentru a ajuta la menținerea tuturor angajaților și participanților, în special a copiilor și tinerilor, în siguranță împotriva violenței, abuzului și hărțuirii.

[Participarea copiilor](#)

[Acest modul](#) face parte dintr-un pachet de resurse dezvoltat în cadrul programului Action for the Rights of the Child (Acțiune pentru Drepturile Copilului) (ARC) - o inițiativă interinstituțională lansată de UNHCR și Alianța Salvați Copiii la care s-au alăturat ulterior și alte organizații, inclusiv Terre des Hommes, al cărui scop a fost dezvoltarea capacității personalului UNHCR, al guvernului și al ONG-urilor de a proteja și îngriji copiii în situații de urgență.

[What is Participation and What Barriers Do Children with Disabilities Face When Trying to Participate?](#) [Sinteză ChildHub]

Activități de formare a mentorilor

Mișcarea Cercetașilor din Suedia are un [set de instrumente utile privind diversitatea](#) care conține o serie de activități care îi sprijină pe tineri să exploreze idei legate de diversitate și migrație:

Surse de activitate pentru interacțiunile mentor/beneficiar

În resursele de mai jos, puteți vedea modul în care a fost utilizat procesul etapizat aplicat de Child to Child pentru a sprijini copiii vulnerabili să abordeze problemele care îi afectează, și copiii, în general, să abordeze probleme legate de reducerea riscului de dezastru. În mod normal, multe dintre activitățile detaliate pot fi adaptate pentru a fi utilizate în orice program de mentorat pentru integrare - în special atunci când se caută modalități de a corela programul de mentorat cu activitatea de advocacy condusă de copii și de tineri.

- [Supporting vulnerable children](#)
- [Involving children in disaster risk reduction](#)

Education International a dezvoltat [un set de instrumente](#) pentru educatori și asociațiile educaționale care lucrează cu copii migranți și refugiați pentru a face din dreptul la educație de calitate o realitate pentru toți.

Tdh are [Movement, Games and Sport tool](#) conceput în principal pentru a sprijini proiectele psihosociale și a contribui la îmbunătățirea calității intervenției cu copii, găzduit pe ChildHub.

Monitorizare, evaluare și învățare

[Cadru conceptual pentru măsurarea rezultatelor participării adolescenților](#)

Un set de instrumente pentru monitorizarea și evaluarea participării copiilor: acesta oferă un cadru conceptual pentru măsurarea participării copiilor, pentru analiza progresului acestora într-un anumit cadru și pentru evaluarea amplitudinii și calității participării. De asemenea, oferă instrumente practice pentru colectarea informațiilor necesare pentru a monitoriza participarea copiilor. Setul de instrumente este format din 6 broșuri:

- [Broșura 1](#): Introducere
- [Broșura 2](#): Măsurarea creării unui mediu participativ și caracterizat de respect pentru copii
- [Broșura 3](#): Măsurarea amplitudinii, calității și rezultatelor participării copiilor
- [Broșura 4](#): Ghid în 10 pași pentru monitorizarea și evaluarea participării copiilor
- [Broșura 5](#): Instrumente de monitorizare și evaluare a participării copiilor
- [Broșura 6](#): Experiențele, sfaturile și recomandările copiilor și tinerilor

Exemple de activități de tip advocacy

Puteți găsi mai multe relatări despre experiențele refugiaților accesând:

- [BBC Road to Refuge](#)
- [Scattered People](#) by the Brisbane Refugee Support Centre, corelează relăturile despre refugiați cu parcursul acestora, identificând 11 etape ale tranziției
- [Road to Refuge](#), povești
- [Celebrating Refugee Lives](#) (Afghanistan, Sierra Leone, Croatia, Irak, Burma, Sudan)

Exemple de jocuri

(puse la dispoziție de TdH Romania)

Jocuri de antrenament mental

- [Brain Metrix](#)
- [Lumosity](#)
- [Fit brains trainer](#)
- [Peak](#)
- [Brain it on](#)
- [8 Funny trick questions](#)
- <https://beaconing.eu/>

Jocuri pe tema democrației și drepturilor omului

- Joc în grup "Democracy" creat în Norvegia. <https://www.rafto.no/>
- NESTA - INNOVATE - Policy Making - <https://www.nesta.org.uk/feature/innovate-policymakers-board-game/>
- Jocuri și manual pe tema celor 8 competențe cheie - proiect pe termen lung "8KEYCOM" include 9 jocuri și materiale suplimentare pentru activități educaționale non-formale care contribuie la o înțelegere mai profundă a conceptelor celor 8 competențe cheie și a dezvoltării acestora. Împreună, creează "Magic backpack"! http://www.8competencesgame.com/?page_id=59
- ESCAPE ROOM pentru drepturile omului- https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1816/TOOLBOX_Few%20m2%20of%20different%20reality.pdf
- Joc de cărți - Valiza - înțelegerea fenomenului migrației <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/suitcase-an-experiential-game-for-understanding-of-migrations.2372/> & https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1928/Suitcase_English-extreme%20compressed.pdf
- Cvartetul dictatorilor - https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1027/dictator%20cards.zip & <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/dictator-cards.1470/>
- Joc cu cartonașe - istoria drepturilor omului - <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/human-rights-history.1427/>
- Joc de memorie despre drepturile omului- <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/human-rights-memory.1390/>
- Joc de memorie despre rasism și excludere - <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/memo3.1392/>
- Joc de memorie despre drepturile omului - <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/midnight.1393/>

Jocuri despre colaborare, tineri și includere

- Joc pentru comunicare și activitate de grup - <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/way-to-soar.2278/>
- Werewolf style - "Awesome Volunteering Game" este un joc cu roluri al cărui scop este să promoveze voluntariatul, ca răspuns la provocările din societate. Grupul țintă pe care îl vizează îl reprezintă tinerii și poate fi jucat de min. 8 și max. 20 de jucători - <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/awesome-volunteering-game.1455/>

- Motiv8 - joc care explorează motivația tinerilor - <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/motiv8-board-game.1167/>
- Let's fly together - joc despre includerea socială- <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/let-s-fly-together-boardgame.1431/>
- Let's volunteer - joc despre voluntariat -<https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/board-game-let-s-volunteer.1430/>
- Hasi Game - joc despre interculturalitate- <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/hasi-game.1256/>
- Interconaction - joc despre provocările la nivel mondial și durabilitate- <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/boardgame-interconaction.1456/>
- Joc despre dizabilități- <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/board-game-about-disabilities.328/>

Jocuri digitale

- Demokratispillet Democracy game, din Danemarca-<https://demokratispillet.dk/>
- EN.GA.G.E. jocuri digitale pentru educația antreprenorială în învățământul primar și gimnazial- https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-2119/ENGAGE-MANUAL_EN.pdf & <http://www.engagegame.eu/en-ga-g-e-digital-games/>
- Word4Word: Human Rights - joc de cuvinte <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.indea.word4wordhumanrights> & <https://itunes.apple.com/app/id1435132019>
- Social inclusion out of the box - <http://youthincluded.com/social-inclusion-out-of-the-boxmobile-game/>
- Jocuri despre ocuparea unui loc de muncă- www.emplay.eu & https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1961/EMPLAY_handbook.pdf
- Enter Dignity world (colecție de jocuri)- <http://enterdignityworld.com/>

Jocuri pentru copii, adolescenți și tineri

- **Ballotage** <https://boardgamegeek.com/boardgame/259498/ballotage>
- **Democracia** <https://boardgamegeek.com/boardgame/158713/dmocracia>
- **Article 27: The UN Security Council Game** <https://boardgamegeek.com/boardgame/113293/article-27-un-security-council-game>
- **Werewolf Mechanics Family** <https://boardgamegeek.com/boardgame/925/werewolf>
- **The Republic of Rome** <https://boardgamegeek.com/boardgame/1513/republic-rome>
- **Presidente** <https://boardgamegeek.com/boardgame/188985/presidente>
- **Presidential Election** <https://boardgamegeek.com/boardgame/12765/presidential-election>
- **Quorum** <https://boardgamegeek.com/boardgame/9501/quorum>
- **As Eleições e os Partidos** <https://boardgamegeek.com/boardgame/45743/eleicoes-e-os-partidos>
- **City Council** <https://boardgamegeek.com/boardgame/144632/city-council>
- **Democracy: Majority Rules** <https://boardgamegeek.com/boardgame/123162/democracy-majority-rules>

- **European Union: The Board Game**
<https://boardgamegeek.com/boardgame/181083/european-union-board-game>
- **Democracy: The Board Game**
<https://boardgamegeek.com/boardgame/41140/democracy-board-game>
- **Terraforming Mars**
<https://boardgamegeek.com/boardgame/167791/terraforming-mars>
- **Charterstone** <https://boardgamegeek.com/boardgame/197376/charterstone>
- **Hanabi** <https://boardgamegeek.com/boardgame/98778/hanabi>

Alte articole și informații de interes:

- Interaction in board games - <http://makethemplay.com/index.php/2019/11/20/6-and-a-half-forms-of-interaction-in-board-games/>
- What works and not in your game - <https://boardgamedesigncourse.com/how-to-figure-out-whats-working-in-your-game-and-whats-not/>
- Perpendicular constrains - <http://www.kindfortress.com/2019/11/29/design-patterns-perpendicular-constraints/>
- Cooperation vs. Competition - <http://makethemplay.com/index.php/2017/10/04/7-forms-of-cooperation-you-can-add-to-your-board-game/>

Anexa 3 – Modele de formulare

Exemplele de formulare furnizate trebuie adaptate pentru a fi adecvate contextului și utilizării de către organizațiile de implementare. Acordul mentor-beneficiar trebuie elaborat împreună de mentor și beneficiar în cadrul întâlnirii lor inițiale.

Formularul de consimțământ al părintelui / tutorelui

Subsemnatul, părintele sau tutorele legal al _____, prin prezentul îmi exprim permisiunea ca copilul meu să participe la programul MINT, derulat de [numele organizației partenere].

Înțeleg pe deplin că programul implică mentori, care vor fi selectați din comunitate și vor fi examinați (inclusiv o verificare a antecedentelor penale) și instruiți înainte de a-și începe activitatea în cadrul programului. Mentorul trebuie să petreacă minimum [timp] cu copilul meu la [loc]. Mentorului nu i se permite să ducă sau să se întâlnească cu copilul meu în alt loc fără supravegherea corespunzătoare.

Înțeleg că copilul meu va participa la o sesiune de orientare în care va îi fi explicat programul. Programul este planificat să dureze nouă luni, după care se poate discuta continuarea sa.

Înțeleg că pe parcursul programului de mentorat pot exista evenimente speciale de grup (incluzând toți mentorii și tinerii) planificate în afara locului obișnuit de desfășurare a activității de mentorat. [organizația parteneră] va asigura supravegherea corespunzătoare a acestor vizite, și va furniza în prealabil informații cu privire la natura exactă a acestor activități.

Înțeleg că personalul [organizației partenere] va asigura monitorizarea continuă a activităților de mentorat.

Permit personalului [organizației partenere] să utilizeze fotografiile ale copilului meu făcute în timpul implicării sale în programul de mentorat și renunț la orice drept de remunerare.

Numele părintelui/tutorelui

Semnătura părintelui/tutorelui

Data

Persoană de contact în caz de urgență

	Mama	Tatăl	Altă persoană de contact
Relație	n/a	n/a	
Nume			
Număr de telefon de acasă			
Număr de telefon de la locul de muncă			
Număr de telefon mobil			
Adresa de domiciliu			

Informații suplimentare

Menționați orice aspect care este important pentru bunăstarea copilului dvs.

Model de fișă a postului pentru mentori

Funcție

Mentor al copiilor migranți recent sosiți

Scop

A acționa ca model, a susține și sprijini copiii nou-sosiți²⁹ pentru a promova integrarea acestora și a pregăti copiii pentru intrarea în educația formală și informală

Atribuții

- Se angajează să clădească o relație de sprijin cu un copil migrant recent sosit.
- Participă activ la o sesiune de formare cu durata de două zile.
- Se întâlnește personal cu beneficiarul cel puțin de trei ori pe lună.
- Participă la o activitate „în aer liber“ cu beneficiarul o dată la două luni.
- Lucrează cu beneficiarul pentru a întocmi un plan de activitate și îndrumă beneficiarul pe parcursul acestor activități.
- Ține evidența întâlnirilor mentor/beneficiar pentru a urmări progresele
- Participă la întâlniri periodice cu coordonatorul activităților de mentorat pentru a comunica progresele realizate și posibilele îngrijorări
- Sprijină colegii mentori când survin probleme.

Calificări

- Abilitatea de a empatiza și a înțelege tinerii din medii culturale diferite.
- Nu judecă, are capacitatea de a adopta o abordare axată pe dezvoltare atunci când lucrează cu o persoană tânără.
- Abilitatea de a asculta activ sau dorința de a și-o dezvolta.
- În general, este de dorit să aibă experiență în activități cu tineri sau copii imigranți.

Durata angajamentului

Mentorul trebuie să se angajeze să participe la cel puțin unul, dar preferabil la două cicluri de mentorat.

Avantaje

- Oportunitatea de a îmbunătăți abilitățile de leadership și facilitare; veți avea ocazia să exersați abilități precum munca în echipă, luarea deciziilor într-un mediu favorizant și comunicarea cu încredere. Acestea sunt abilități cheie care îmbunătățesc capacitatea de angajare și încrederea.
- Formare și sprijin permanent, care vor include o prezentare generală a valorilor și punctelor forte ale tinerilor migranți, provocările cu care se confruntă tinerii imigranți, un manual de resurse cu sugestii de activitate și strategii pentru a crea o legătură strânsă cu beneficiarul.
- Expunerea la noi culturi; ocazia de a înțelege altfel diversitatea și de a face diferența în viața unui copil nou-sosit.
- Posibilitatea de a vă distra și de a vă implica în activități culturale, sociale și fizice gratuite
- Primirea unui certificat la sfârșitul procesului, pentru a evidenția abilitățile, angajamentul și impactul realizat.

²⁹ În proiectul MINT, s-a convenit că copiii „nou-sosiți” sunt copii RTT care au ajuns în țara-gazdă cu până la 5 ani înainte de începerea proiectului

Acord de confidențialitate pentru mentori

Toate informațiile care vi se comunică despre și de către beneficiarul dvs. sunt confidențiale, iar comunicarea acestor informații este interzisă. Cu toate acestea, aveți obligația de a raporta anumite lucruri. Promiteți beneficiarului că veți păstra secretul informațiilor confidențiale. Spuneți-i beneficiarului că este liber să vă comunice informații confidențiale, dar că aveți obligația de a raporta anumite lucruri. Este esențial, nu numai pentru bunăstarea beneficiarului, ci și pentru protejarea propriei persoane, să respectați aceste excepții:

1. Dacă un beneficiar mărturisește că este victima abuzului sexual, emoțional sau fizic, trebuie să anunțați imediat [numele coordonatorului programului]. Notați în calendarul dvs. când și cui au fost raportate aceste informații. Amintiți-vă că aceste informații sunt extrem de personale și pot afecta viața anumitor persoane, prin urmare nu le comunicați nimănui, cu excepția autorităților competente.
2. Dacă un beneficiar vă relatează despre implicarea sa în orice activitate ilegală, trebuie să comunicați imediat [numele coordonatorului de program]. Din nou, menționați în calendarul dvs. când și cui au fost raportate aceste informații.

Aceste proceduri sunt concepute pentru a proteja beneficiarii și pentru a preveni chiar apariția unor comportamente inadecvate în cadrul programului de mentorat sau ale personalului și voluntarilor acestuia. Orice acuzație ar putea, cel puțin, să afecteze grav reputația tuturor celor care participă și să pună în pericol programul de mentorat.

Vă asigurăm că apreciem participarea dvs. la acest proiect și faptul că respectați aceste proceduri. Dacă aveți întrebări, contactați [numele programului] la [numărul de telefon].

Am citit, înțeleg și sunt de acord să respect cu strictețe procedurile privind mentorii/voluntarii din cadrul programului de mentorat. Înțeleg că nerespectarea acestor proceduri pot conduce la încetarea participării mele la acest program.

Numele

Semnătura

Data

Formular de consimțământ pentru fotografii

Vă rugăm să returnați formularul completat coordonatorului proiectului de mentorat cât mai curând posibil.

Numele beneficiarului: _____ Data nașterii: _____

[Organizația parteneră] dorește să facă fotografii și/sau înregistrări video ale participanților noștri pentru a sărbători și a promova programul său de mentorat. Imaginile statice sau în mișcare pot fi publicate în publicațiile noastre tipărite sau pe platformele online. Numele copiilor nu vor fi publicate niciodată alături de fotografia acestora. Imaginile electronice, indiferent dacă sunt fotografii sau videoclipuri, vor fi stocate în condiții de siguranță și vor fi accesibile numai utilizatorilor autorizați. Înainte de a utiliza fotografii/videoclipuri cu copilul dvs., avem nevoie de permisiunea dvs.

Vă rugăm să răspundeți la întrebările de mai jos, apoi să semnați și să datați formularul conform indicațiilor.

Încercuiți răspunsul

1. Putem folosi fotografia copilului dumneavoastră în publicații tipărite?

Da / Nu

2. Putem folosi fotografia copilului dumneavoastră

Ca parte a unei activități de grup?

Da / Nu

Ca ilustrare a unei activități individuale?

Da / Nu

3. Putem permite publicarea fotografiei copilului dumneavoastră într-un ziar?

Da / Nu

Vă rugăm să rețineți că utilizarea fotografiilor în ziare este supusă unor reguli stricte, iar părinții nu ar trebui să aibă vreun motiv de îngrijorare cu privire la utilizarea lor.

Acest formular este valabil de la data semnării până când copilul dumneavoastră părăsește proiectul. Fotografiile și videoclipurile pot fi arhivate în siguranță după ce copilul dvs. părăsește proiectul, dar nu vor fi refolosite sau publicate extern fără reînnoirea consimțământului. Arhivarea oferă o evidență valoroasă a realizărilor proiectului.

Înțelegem că părinții, tutorii și membrii familiei ar putea dori să înregistreze unele evenimente și suntem bucuroși să permitem acest lucru, înțelegând că astfel de imagini/înregistrări sunt utilizate strict în scopuri personale.

Numele

Semnătura

Data

Acordul mentor-beneficiar

Intrăm în mod voluntar într-o relație de mentorat care ne așteptăm să fie benefică pentru amândoi. Dorim ca aceasta să fie o experiență ce oferă satisfacții reciproce, cea mai mare parte a timpului petrecut împreună presupunând activități de dezvoltare ce vizează realizarea obiectivelor beneficiarului. Menționăm următoarele caracteristici ale relației noastre:

Frecvența întâlnirilor

Cât de des ne vom întâlni?

Zilele săptămânii:

Unde ne vom întâlni

Cât va dura întâlnirea? _____

Rolul specific al mentorului

(Constituie un model, ghidează, observă și dă feedback, recomandă activități de dezvoltare, facilitează învățarea, sugerează/furnizează resurse etc.)

Mentorul va oferi sprijin fără nicio remunerație financiară. De asemenea, nu există așteptări ca mentorul sau familia acestuia să primească sprijin financiar. În timpul primei întâlniri, vor fi clar definite așteptările și limitele.

Rolul specific al beneficiarului

În calitate de participant de bună voie la acest proiect de mentorat, mă angajez să lucrez cu mentorul meu pe tot parcursul programului, să particip la toate întâlnirile programate cu mentorul meu și să comunic săptămânal cu mentorul meu. Uneori intervin și situații de urgență, așa că, dacă nu sunt în măsură să respect data unei întâlniri, va fi anunțat în avans mentorul meu pentru a o reprograma. Voi defini obiective personale și voi fi deschis pentru coaching și feedback de la mentorul meu.

Confidențialitate

Nimic din ceea ce spune beneficiarul mentorului nu va fi discutat cu nimeni, cu excepția mentorului coordonator. Dacă mentorul consideră că este important să implice un alt adult, acest aspect va fi discutat mai întâi cu beneficiarul. Dacă există o amenințare cu vătămarea fizică a beneficiarului sau a altora, mentorul trebuie să încalce confidențialitatea pentru a solicita protecția persoanei aflate în pericol.

Încetare fără culpă

Suntem de acord cu o încetare fără culpă a acestei relații dacă, din indiferent de motiv, aceasta pare adecvată. Oricare dintre părți are opțiunea de a întrerupe relația din orice motiv și va discuta această decizie cu coordonatorul mentorului înainte de a înceta relația.

Beneficiar

Mentor

Data

Data